

Sprawozdanie za rok 2012
z realizacji Strategii
Rozwiązywania Problemów Społecznych
Miasta Piły do roku 2020

Piła, lipiec 2013

Spis treści

I. Wstęp.....	4
II. Przeciwdziałanie bezrobociu, ubóstwu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom	6
1. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej w gminie.....	6
2. Działania w zakresie minimalizacji ubóstwa i pobudzania aktywności zawodowej... ..	9
3. Działania podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile.....	21
4. Efekty osiągnięte w ramach celu strategicznego dotyczącego przeciwdziałania bezrobociu, ubóstwu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom.....	26
III. Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.....	27
1. Działania podejmowane w celu zapewnienia pomocy rodzinom	27
2. Działania podejmowane w celu wsparcia dzieci i młodzieży w procesie edukacji....	31
3. Działania podejmowane w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.....	35
4. Efekty osiągnięte w ramach wspierania rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.....	38
IV. Zwiększenie udziału osób starszych i niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym.....	38
1. Działania w zakresie opieki nad osobami starszymi.....	39
2. Działania w zakresie aktywizacji osób starszych i niepełnosprawnych.....	41
3. Efekty osiągnięte w ramach zwiększenia udziału osób starszych i niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym.....	43
V. Zwiększenie dostępu mieszkańców do opieki zdrowotnej oraz podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego w mieście.....	43
1. Działania podejmowane w zakresie zaspokojenia potrzeb mieszkańców w obszarze ochrony zdrowia.....	44
2. Działania podejmowane w zakresie przeciwdziałania przestępczości.....	48
3. Efekty osiągnięte w ramach zwiększenia dostępu mieszkańców do opieki zdrowotnej oraz podniesienia poziomu bezpieczeństwa publicznego w mieście.....	51

VI. Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego	51
1. Działania na rzecz doskonalenia kadr i służb pomocowych oraz rozwijania infrastruktury lokalnej	52
2. Działania z zakresu wspierania instytucji społeczeństwa obywatelskiego.....	54
3. Efekty osiągnięte w ramach rozwoju kapitału społecznego i ludzkiego.....	56
VII. Podsumowanie.....	57

I. Wstęp

Istotnym zadaniem miasta jest stymulowanie rozwoju społecznego. Znaczenie tej sfery w kontekście aktywności samorządu jest szczególnie ważne. Celem racjonalizacji lokalnej polityki społecznej, *uchwałą Nr XX/264/12 Rady Miasta Piły z dnia 24 kwietnia 2012 r.*, przyjęto do realizacji długookresowy dokument planistyczny pn. *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Piły do roku 2020*. O potrzebie stworzenia strategii zdecydowało środowisko lokalne, wykazujące duże zainteresowanie lokalnymi problemami społecznymi. Głównym powodem opracowania strategii była konieczność określenia misji, celów i kierunków działania na najbliższe lata, pozwalających na budowanie w miarę spójnego i skutecznego systemu instytucjonalnej ochrony mieszkańców. Konieczność jej opracowania i realizacji wynikała ponadto z art.17 ust. 1 pkt 1 *ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej*, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

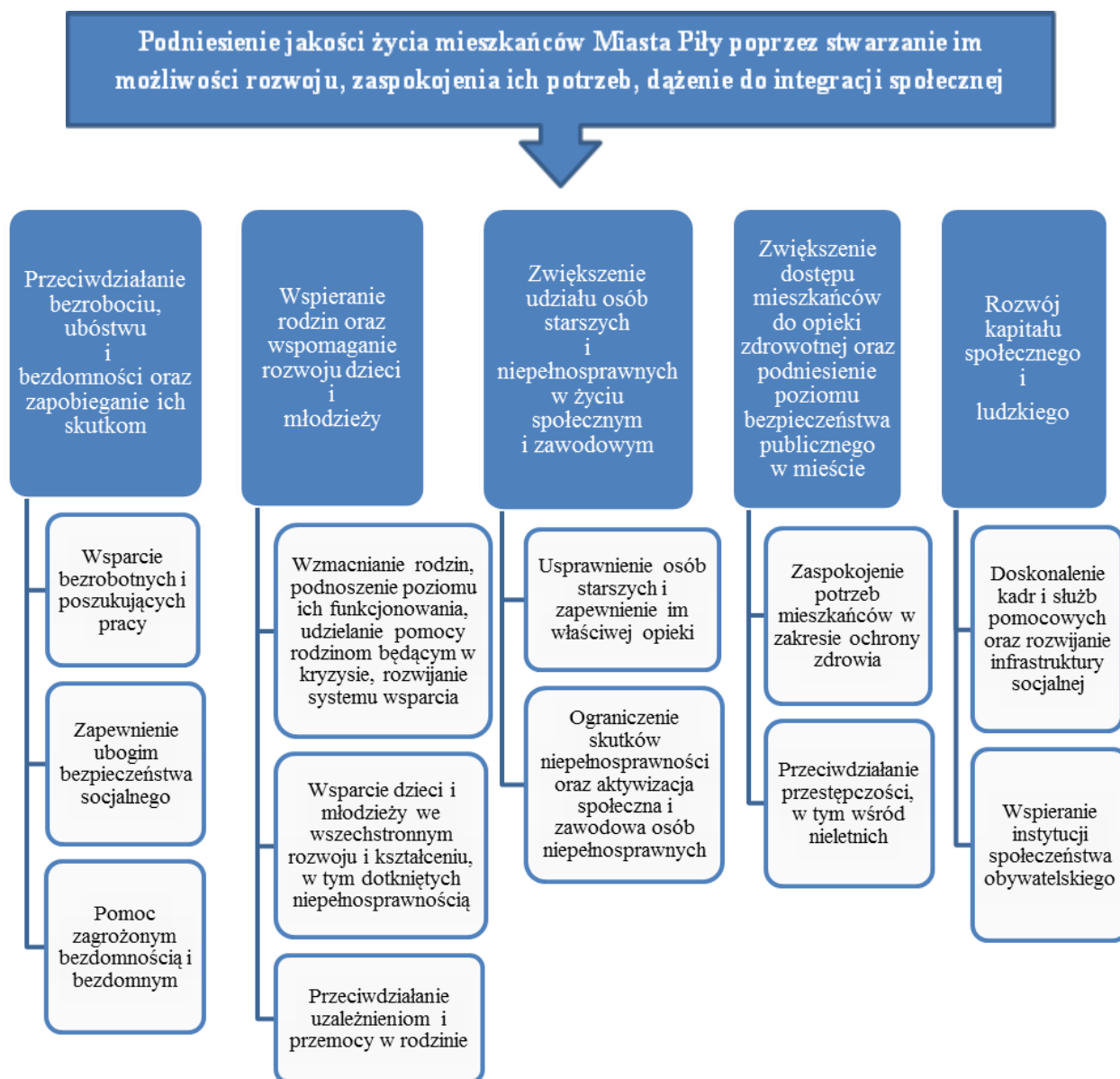
Podstawowy element strategii i zarazem jej cel nadrzędny, który kształtuje kierunki działania, stanowi misja, określona jako: *„Podniesienie jakości życia mieszkańców Miasta Piły poprzez stwarzanie im możliwości rozwoju, zaspokojenia ich potrzeb, dążenie do integracji społecznej”*. Misja to opis głównego pola działań w przyszłości. Koncentruje się na istocie rzeczy, dostosowuje kierunki działań do długoterminowych celów, równocześnie pełni funkcję motywacyjną i promocyjną. Z misji wynikają bezpośrednio cele strategiczne, które ją konkretyzują.

Odpowiednie ukierunkowanie przemian i rozwoju miasta w sferze społecznej zaowocować miało poprawą jakości życia mieszkańców, rozumianej jako czerpanie korzyści z dobrego standardu życia. Założono stworzenie w miarę spójnego i skutecznego systemu instytucjonalnego, gwarantującego zaspokajanie różnorodnych potrzeb i oczekiwań, poprzez wypracowanie właściwego dla Piły systemu wsparcia uruchamianego w wypadku pojawienia się konkretnych problemów społecznych lub wówczas, gdy jednostka lub grupa znajdzie się w trudnej sytuacji życiowej, której przezwyciężenie wykracza poza jej własne środki, możliwości i uprawnienia. W konsekwencji strategia miała posłużyć do stworzenia warunków do ukształtowania się społeczeństwa bezpiecznego, zdrowego i zintegrowanego.

Osiągnięciu powyższych zamierzeń, ujętych w ramach celu strategicznego, miały posłużyć zadania dążące do realizacji poszczególnych celów szczegółowych.

Schemat pierwszy przedstawia strukturę celów strategicznych i operacyjnych (szczegółowych) założonych do osiągnięcia w strategii, będących uszczegółowieniem misji.

Schemat 1. Misja, cele strategiczne i operacyjne

Źródło: *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Piły do roku 2020*.

Koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Piły do roku 2020* jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile.

Strategia realizowana jest poprzez następujące programy:

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- Wieloletni Program współpracy samorządu Gminy Piła z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2011 – 2013.

II. Przeciwdziałanie bezrobociu, ubóstwu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom

Cel 1 strategii został uszczegółowiony w ramach następujących celów:

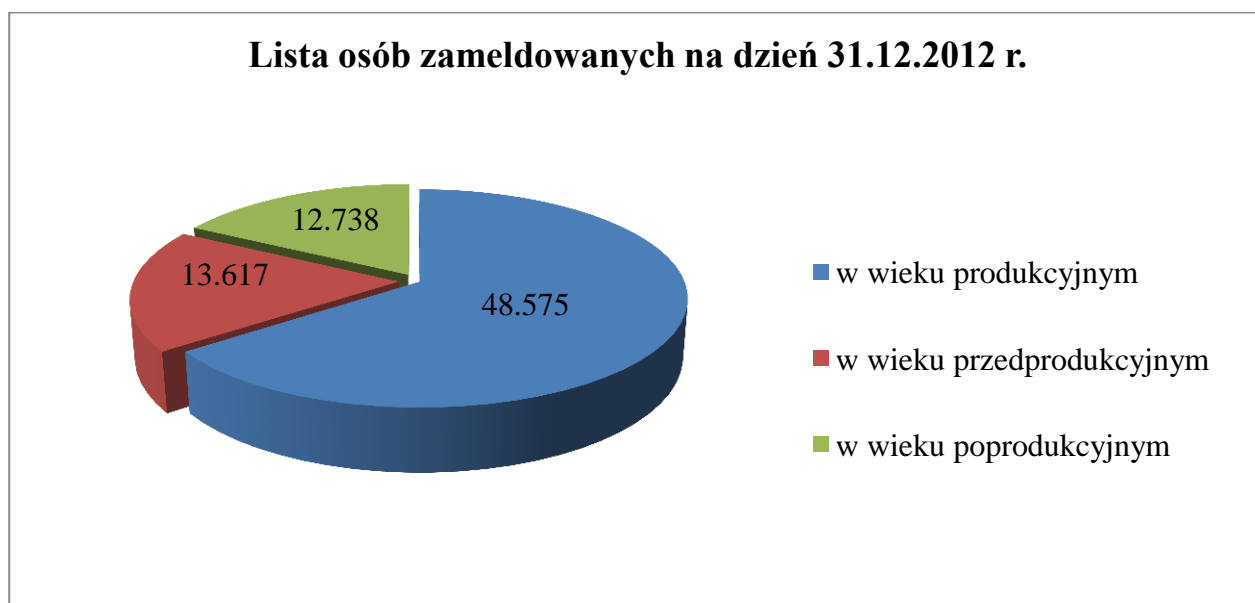
1. Wsparcie bezrobotnych i poszukujących pracy
2. Zapewnienie ubogim bezpieczeństwa socjalnego
3. Pomoc zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.

W ramach realizacji działań zmierzających do przeciwdziałania bezrobociu, a także ubóstwu oraz minimalizujących negatywne skutki społeczne wynikające z wykluczenia społecznego na terenie miasta podejmowane były działania, wynikające z podstawowej działalności jednostek i instytucji zaangażowanych w szeroko rozumiany sektor polityki społecznej oraz realizowane były projekty dążące do minimalizacji ubóstwa i pobudzania aktywności zawodowej mieszkańców, opisane w dalszej części sprawozdania, poprzedzonej przedstawianiem kilku ważniejszych informacji na temat sytuacji demograficznej i społecznej w Pile.

1. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej w gminie

Według danych Urzędu Statystycznego na dzień 31 grudnia 2012 r. w Pile zameldowanych było 74.930 osób. Strukturę mieszkańców ze względu na wiek zdolności do pracy przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Struktura mieszkańców Piły ze względu na wiek zdolności do pracy

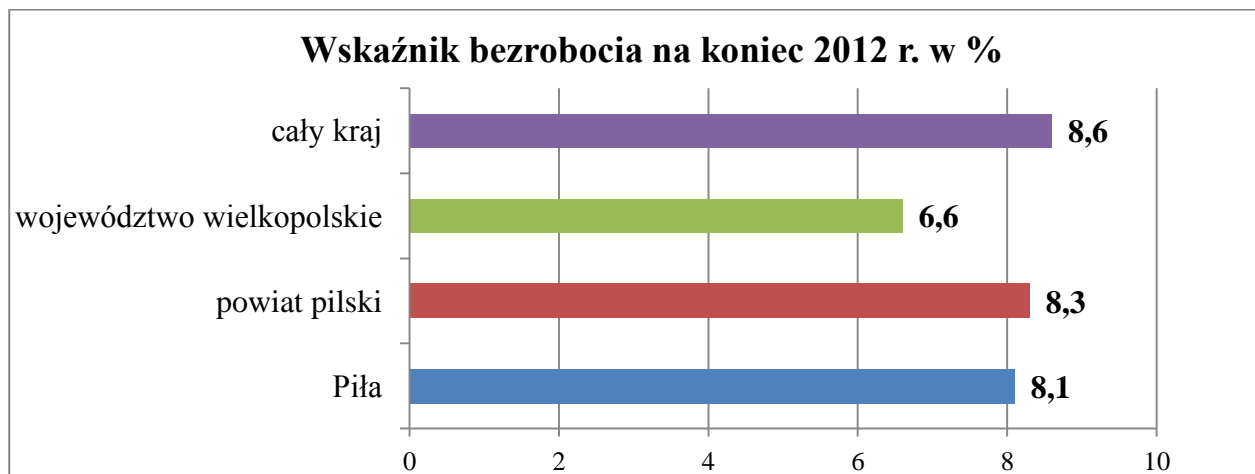
Źródło: Dane GUS za rok 2012.

Jak wynika z powyższego wykresu, najliczniejszą grupę zameldowanych mieszkańców Piły (około 65,00 %) stanowiły na dzień 31.12.2012 r. osoby w wieku produkcyjnym.

Jednym z najistotniejszych problemów społecznych w Pile bez wątpienia jest bezrobocie. Problemy na rynku pracy, objawiające się niedostateczną liczbą miejsc pracy, prowadzą do obniżenia standardu życia ludności.

Poniższy wykres przedstawia poziom wskaźnika bezrobocia, tj. liczbę osób bezrobotnych do liczby ludności w wieku produkcyjnym w Pile w porównaniu do powiatu, województwa i kraju w 2012 r.

Wykres 2. Poziom wskaźnika bezrobocia na koniec 2012 r.

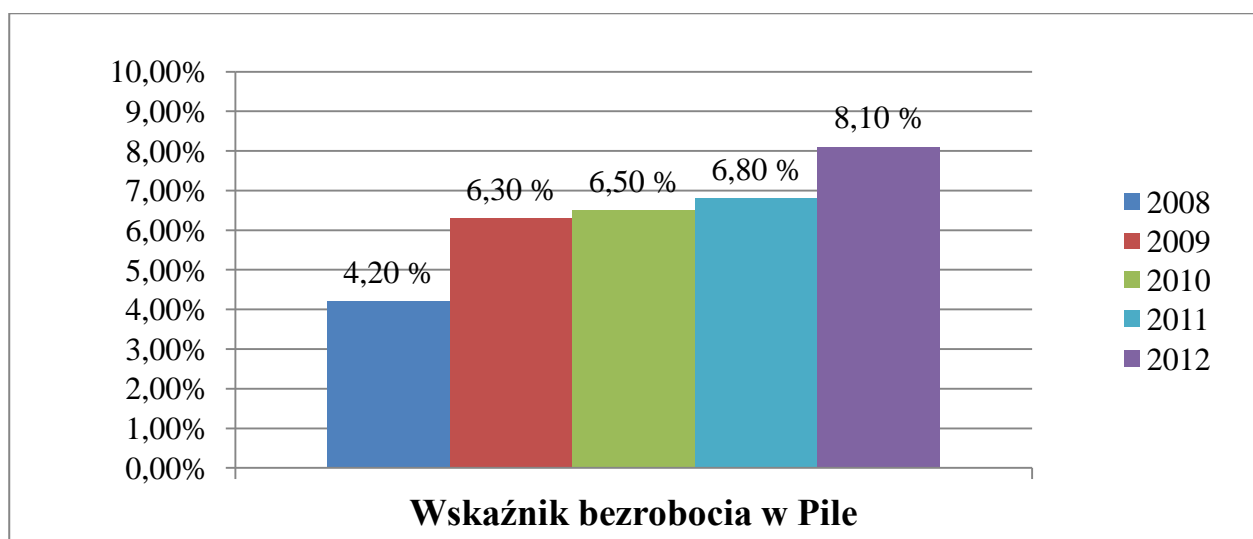

Źródło: Dane GUS za rok 2012.

Jak wynika z powyższego wykresu, poziom bezrobocia w Pile na koniec 2012 r. był nieznacznie niższy niż w powiecie i kraju, natomiast wyższy niż w całym województwie wielkopolskim.

Poniższy wykres przedstawia natomiast poziom wskaźnika bezrobocia w Pile na przestrzeni ostatnich 5 lat.

Wykres 3. Poziom wskaźnika bezrobocia w Pile w latach 2008-2012

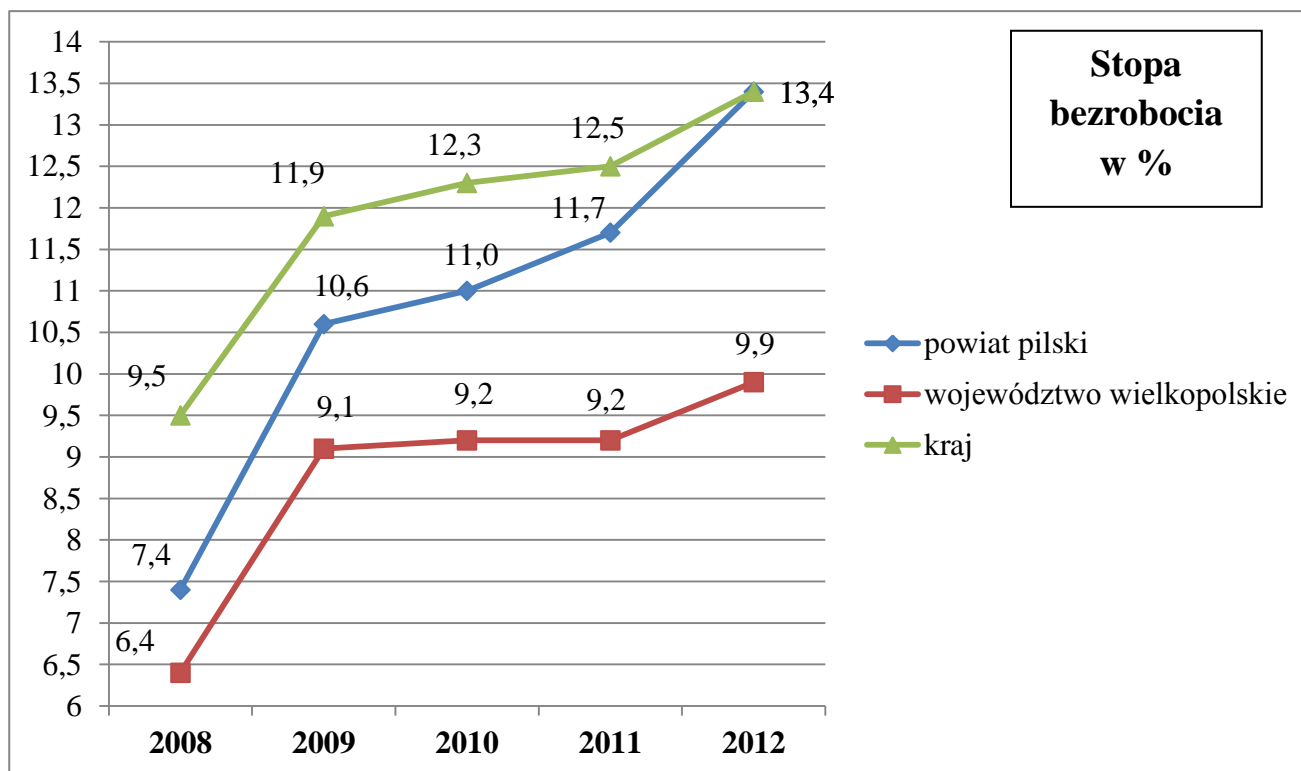

Źródło: Dane GUS za rok 2012.

Jak wynika z powyższego wykresu, wskaźnik bezrobocia w Pile charakteryzuje się od 2008 roku tendencją wzrostową, przy czym największa dynamika wzrostu wystąpiła w roku 2009 i 2012.

Kolejny wykres obrazuje z kolei wysokość stopy bezrobocia, tj. stosunek liczby osób bezrobotnych do liczby ludności aktywnej ekonomicznie w powiecie pilskim, województwie wielkopolskim i kraju na przestrzeni ostatnich 5 lat.

Wykres 4. Stopa bezrobocia w latach 2008-2012

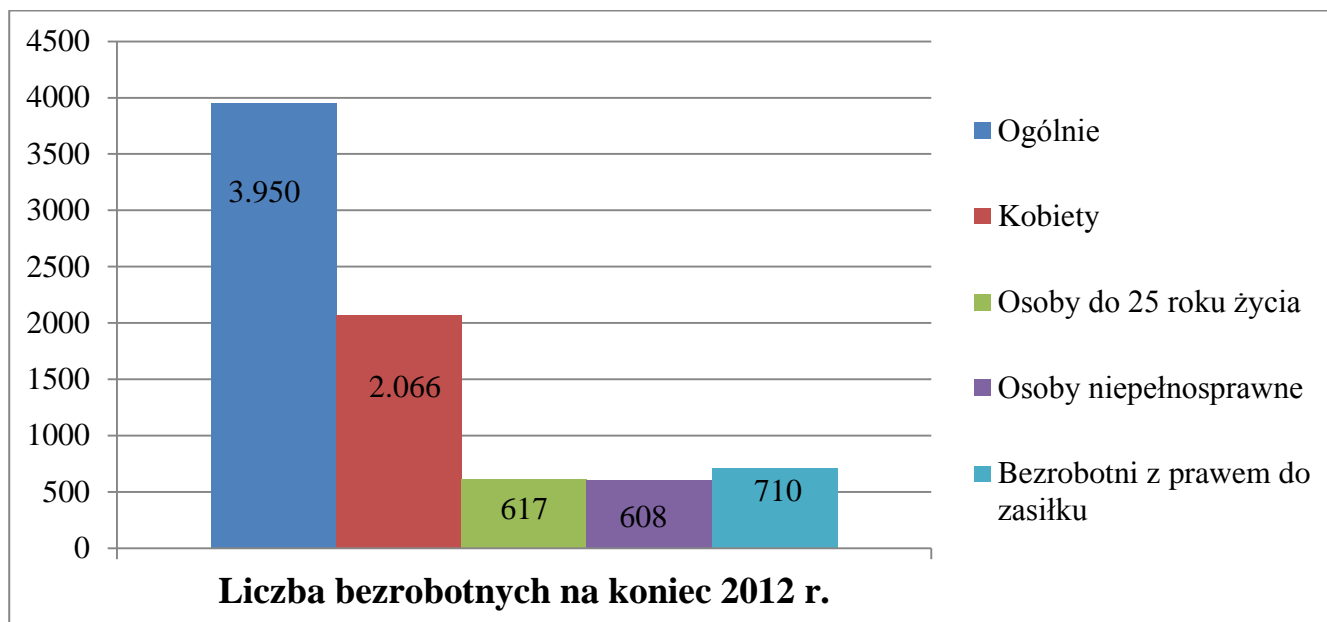
Źródło: Dane PUP w Pile za rok 2012: *Informacja o sytuacji na rynku pracy w powiecie pilskim w 2012 r.*

Jak wynika z powyższego wykresu, stopa bezrobocia w latach 2008-2012 charakteryzuje się tendencją wzrostową zarówno w całym kraju, województwie wielkopolskim, jak i powiecie pilskim. W roku 2012 poziom stopy bezrobocia w powiecie zrównał się ze stopą na poziomie kraju i wyniósł 13,40 %, przy czym dynamika wzrostu stopy w powiecie jest od 2011 roku większa niż w kraju i województwie.

Analizując zjawisko bezrobocia, zauważyć należy tendencje wzrostowe zarówno wskaźnika jak i stopy bezrobocia, które wystąpiły nie tylko na terenie Piły i powiatu pilskiego, ale także na terenie województwa i w skali kraju. Na taki stan rzeczy bez wątpienia miały wpływ zawirowania na rynkach finansowych i związany z nimi kryzys gospodarczy. Według danych pochodzących z Biuletynu Informacyjnego Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu ze stycznia 2013 r. wynika, że w ciągu ubiegłego roku liczba bezrobotnych wzrosła w województwie o 9,60 %. Bezrobotni w powiecie pilskim stanowili 5,00 % ogółu bezrobotnych w województwie.

Następny wykres przedstawia stosunek liczby: osób posiadających prawo do zasiłku dla bezrobotnych, osób do 25 roku życia oraz kobiet do ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych Powiatowym Urzędzie Pracy w Pile na koniec 2012 r.

Wykres 5. Liczba bezrobotnych na koniec 2012 r.

Źródło: Dane PUP w Pile za rok 2012.

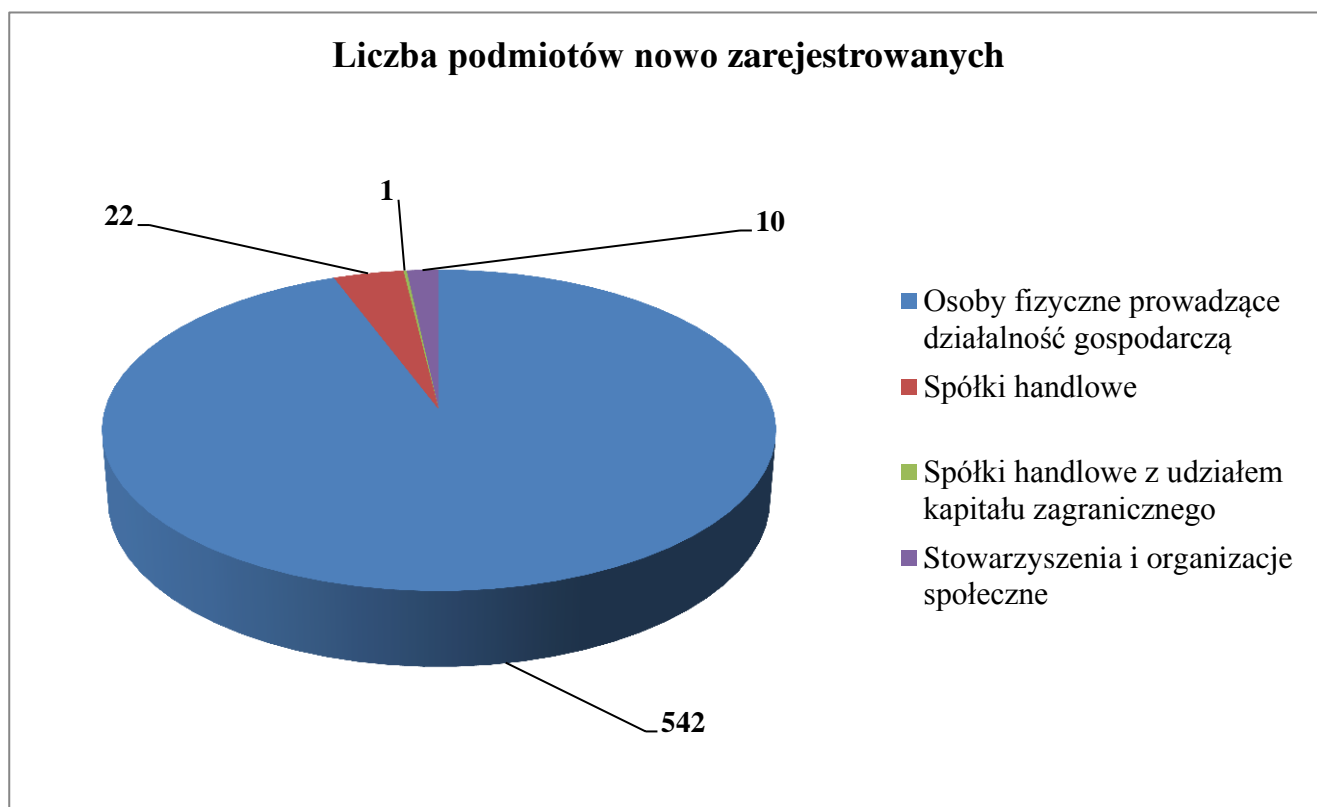
Jak wynika z powyższego wykresu, liczba bezrobotnych mieszkańców naszego miasta, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pile, wynosiła na koniec 2012 r. 3.950 osób, w tym 2.066 kobiet. Bezrobotnych do 25 roku życia było 617. Wśród bezrobotnych zarejestrowanych z prawem do zasiłku było 710. Przeważający udział w liczbie osób bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2012 r. miały zatem kobiety (ponad 52 %). Niespełna 18,00 % zarejestrowanych posiadało prawo do zasiłku, ok. 15,60 % stanowiły osoby do 25 roku życia, a ok. 15,40 % niepełnosprawne.

2. Działania w zakresie minimalizacji ubóstwa i pobudzania aktywności zawodowej

Miasto Piła w szczególności znane jest w kraju z dobrego klimatu współpracy przedsiębiorców, wyższych uczelni, podmiotów samorządowych i organizacji społecznych. Od lat należy do liderów atrakcyjności inwestycyjnej miast do 100 tysięcy mieszkańców, szcycąc się tytułem „Profesjonalna Gmina Przyjazna Inwestorom”. Miasto zachęca inwestorów nie tylko atrakcyjnym usytuowaniem geograficznym, ale także swym potencjałem ekonomicznym i doskonałym klimatem społecznym. Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna, społeczna i kulturalna sprzyja rozwojowi miasta.

Poniższy wykres przedstawia strukturę podmiotów gospodarczych nowo zarejestrowanych (sektora publicznego i prywatnego) w Pile w 2012 r. Wg informacji GUS liczba ta wyniosła 668 (w tym 3 podmioty sektora publicznego) i w porównaniu do roku poprzedniego liczba ta spadła o 102 podmioty. Liczba podmiotów samego sektora prywatnego prowadzących działalność w 2012 r. była jednak porównaniu z rokiem 2011 wyższa o 19 podmiotów i wyniosła 8.081.

Wykres 6. Struktura podmiotów gospodarczych nowo zarejestrowanych w 2012 r.

Źródło: Dane GUS za rok 2012.

Jak wynika z powyższego wykresu, przeważającą formą wśród nowo utworzonych podmiotów w 2012 r. była działalność prowadzona przez osoby fizyczne.

W roku 2012 w zakresie promowania miasta, w celu pozyskania inwestorów, mogących utworzyć nowe miejsca pracy podejmowano liczne działania, m.in.: organizacja konkursów, wystaw, konferencji oraz targów inwestycyjnych i turystycznych o zasięgu krajowym, europejskim i globalnym. Oferty miasta były rozsyłane do potencjalnych inwestorów w kraju i za granicą. Miasto wydało różnego rodzaju publikacje zawierające informacje na temat oferty inwestycyjnej miasta. Oferty przedstawiane były na portalach internetowych takich jak: www.pila.pl, www.investinwielkopolska.pl, www.lisbon.trade.gov.pl, www.praha.trade.gov.pl. Informacja na temat walorów inwestycyjnych została również przekazana czeskim izmom gospodarczym.

Miasto wspierało inwestorów także poprzez współpracę z Izbą Gospodarczą Północnej Wielkopolski, Cechem Rzemiosł Różnych, Zrzeszeniem Handlu, Gastronomi i Usług, Wielkopolską Izbą Rolniczą, Wielkopolską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości, Pomorską Strefą Ekonomiczną i Polską Agencją Informacji i Inwestycji Zagranicznych oraz Invest – Parkiem, spółką prowadzącą działalność służącą tworzeniu korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości oraz aktywizującą rynek pracy, która została powołana przez Urząd Miasta Piły.

Przedsiębiorczość w mieście wspierano m.in. w drodze: prowadzenia stabilnej i przyjaznej polityki fiskalnej dla przedsiębiorców, zachęcając do inwestowania poprzez zwolnienia z podatku dochodowego (PIT lub CIT) – forma regionalnej pomocy publicznej, zwolnienia z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych – forma regionalnej pomocy inwestycyjnej, przygotowanie działek pod inwestycję (uregulowany stan prawny, dostęp do infrastruktury technicznej i transportowej) dostępnych w konkurencyjnej cenie czy korzystanie z doświadczenia Specjalnej Strefy Ekonomicznej w obsłudze projektów inwestycyjnych. Promowanie lokalnych przedsiębiorców i potencjału miasta na arenie krajowej i zagranicznej następowało poprzez wydawnictwa własne oraz publikacje wydawane przez firmy zewnętrzne. Miasto współpracowało także z pilskimi uczelniami w celu dostosowania kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy.

▪ **Ważniejsze działania promocyjne prowadzone w celu pozyskania inwestorów mogących utworzyć nowe miejsca pracy**

1. Współpraca z Polską Agencją Informacji i Inwestycji Zagranicznych, Wielkopolskim Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów, Centrum Obsługi Inwestora, Stowarzyszeniem Gmin i Powiatów Wielkopolskich – m.in. oferty inwestycyjne miasta zamieszczone zostały w bazach ofert inwestycyjnych w/w instytucji
2. Udział w Polsko-Amerykańskim Szczycie Gospodarczym w Warszawie: prezentacja oferty gospodarczej oraz walorów miasta Piły na stoisku zorganizowanym w ramach przestrzeni wystawienniczej przygotowanej podczas szczytu
3. Udział w Międzynarodowych Targach Nieruchomości i Inwestycji MIPIM w Cannes oraz w targach inwestycyjnych EXPO REAL w Monachium
4. Udział w V edycji ogólnopolskiego konkursu „Grunt na medal” 2012: zgłoszony przez miasto teren przy ul. Wawelskiej zajął I miejsce w woj. wielkopolskim jako najlepsze miejsce dla lokalizacji inwestycji w kraju i regionie; korzyść z konkursu – promocja terenu inwestycyjnego i większa szansa pozyskania inwestora zagranicznego, teren znalazł się w ofercie PAIiIZ obejmującej najbardziej atrakcyjne lokalizacje dla inwestorów zagranicznych
5. Kontakt z firmami reprezentującymi potencjalnych inwestorów, m.in. przekazywanie oferty inwestycyjnej, informacji nt. oferowanych ulg podatkowych, korzyści z inwestowania w specjalnej strefie ekonomicznej.

▪ **Ważniejsze działania służące przygotowaniu terenów pod działalność gospodarczą**

1. Przeprowadzenie prac związanych z rekultywacją terenów zdegradowanych po dawnych polach irygacyjnych w rejonie ul. Walki Młodych–Wawelskiej. Rekultywacji poddano 13,57

ha pow. Dzięki przedsięwzięciu przygotowano tereny pod przyszłe inwestycje, stwarzając dogodne warunki do rozwoju działalności produkcyjno-usługowej. Inwestycja uzyskała dofinansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

2. Prowadzenie prac związanych z budową infrastruktury na terenie **Podstrefy Piła Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej:**

- przygotowanie projektu dróg technicznych
- wykonanie sieci wodociągowej w ul. Walki Młodych o długości 914 mb, sieci wodociągowej przy drodze S-11 II etap o długości 930 mb oraz sieci kanalizacji deszczowej w ul. Wawelskiej o długości 1103 mb (inwestor MWiK)
- wykonanie kanalizacji sanitarnej w ul. Wawelskiej o długości 783 mb (inwestor Spółka Wodno-Ściekowa GWDA Sp. z o.o.).

▪ **Ważniejsze działania służące rozwojowi i wspieraniu przedsiębiorczości na terenie miasta**

1. Inwest-Park Spółka z o.o. w Pile przystąpiła do realizacji projektu „**Pilski Inkubator Przedsiębiorczości**” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, Priorytet I Konkurencyjność przedsiębiorstw”, Działanie 1.4 „Wsparcie przedsięwzięć powiązanych z Regionalną Strategią Innowacji” Schemat I: „Kompleksowe wsparcie świadczenia usług dla przedsiębiorstw”. Głównym celem działalności Pilskiego Inkubatora Przedsiębiorczości jest wsparcie przedsiębiorców w zakładaniu, rozwijaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej;
2. Rozpoczęto realizację projektu „**Akcelerator Przedsiębiorczości – działania wspierające rozwój przedsiębiorczości poza obszarami metropolitarnymi**”, współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, realizowanego dzięki współpracy trzech instytucji: Poznańskiego Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości, Gminy Piła oraz Inwest-Park Spółki z o.o. z Piły. Głównym celem projektu jest stworzenie, wdrożenie i upowszechnienie modelu wspierania branż kreatywnych w regionach poza metropolitarnych, opartego na współpracy jednostek samorządu terytorialnego i instytucji otoczenia biznesu. Projekt skierowany jest głównie do osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą, przedsiębiorców oraz osób, które prowadzą inne formy działalności rejestrowanej w zakresie przemysłów kreatywnych zamieszkałych lub prowadzących działalność gospodarczą na terenie subregionu pilskiego lub/i subregionu słupskiego.

▪ **Ważniejsze działania ze strony Inwest-Park Sp. z o.o.**

1. W zakresie pozyskiwanie inwestora:

- prezentowanie oferty inwestycyjnej miasta potencjalnym inwestorom oraz lokalnym firmom
- zamieszczanie informacji odnośnie ofert nieruchomości na stronie internetowej
- przesyłanie ofert, zachęt do zapoznania się z ofertą, ofert współpracy potencjalnym inwestorom
- kontakty z ambasadami, izbami handlowymi, izbami gospodarczymi, Polską Agencją Informacji i Inwestycji Zagranicznych, Centrum Obsługi Inwestora, Izbą Gospodarczą Północnej Wielkopolski, Wielkopolską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości- oddział w Pile
- kontakty i współpraca z Centrami usług Biznesowych między innymi: Związkiem Liderów Sektora Usług Biznesowych (ABSL), Link Leaders, Campgemini, Hewlett-Packard, Microsoft, 3M, Prokter & Gampel, Bayer
- badanie rynku oraz trendów i kierunków rozwoju w inwestycjach
- analiza potrzeb potencjalnych inwestorów
- bieżące analiza prasy oraz mediów w temacie inwestycji
- aktualizacja strony internetowej www.inwestpark.pila.pl
- utworzenie profilu spółki na www.facebook.pl
- utworzenie na bieżąco uzupełnianej bazy kontaktów (inwestorów i deweloperów), zawierającej 2000 firm, do których zostały przesłane maile z folderem inwestycyjnym.

2. W zakresie działań promocyjnych:

- artykuł w Pulsie Biznesu dotyczący Podstrefy Piła
- spotkania z ABSL, dotyczące sektora BPO i potencjalnych spotkań regionalnych (bieżący kontakt i współpraca)
- uroczystość wręczenia odznaczenia Grunt na medal organizowana przez Inwest-Park
- konferencje dotyczące rynku pracy i działań Inwest-Parku, a także przedsiębiorczości pilskich działaczy (Grupa Winkowski)
- spotkania z przedstawicielami pilskich uczelni w celu wypracowania wspólnych działań,
- analiza rynku, aktualnych trendów zapotrzebowań, kontakty z zagranicznymi izbami gospodarczymi
- nominacje w Biznes Polska dla miasta (Nowy gracz) i uczelni (Najlepszy partner w biznesie) za projekt „Studiuj w Pile” (gala wręczenia odznaczeń odbyła się dnia 07.02.2013r. w Warszawie)

- aktualności na stronie www.inwestpark.pila.pl.
- **Ważniejsze działania w zakresie wspieranie lokalnych przedsiębiorców:**
 - organizowanie konferencji dotyczących planów Grupy Winkowski, promowanie powierzchni biurowych, magazynowych, które firma posiada przeznaczonych pod dzierżawę
 - pomoc przy rekrutacji- na potrzeby walki z bezrobociem w Pile powstała platforma informacyjna Praca na stronie www.inwestpark.pila.pl, gdzie każdy przedsiębiorca może przekazać informacje o swoich wakatach, a każdy bezrobotny może przedstawić swój profil kwalifikacji
 - zawarcie porozumienia w sprawie współpracy z firmą Grapil, Karpol, Philips, Raben, Thule, P.R.E.S.C.O. itp.
 - zdobywanie informacji dla firm dotyczących dotacji unijnych, pomocy z Powiatowego Urzędu Pracy w Pile
 - współpraca z Firmą Hays w zakresie pośrednictwa pracy oraz pozyskiwania inwestorów,
 - rozmowy w sprawie współpracy z firmą zajmującą się kreowaniem wizerunku miast i gmin począwszy od kompleksowej kampanii marketingowej i reklamowej, poprzez organizację spotkań, konferencji, sympozjów bądź innych eventów po prospekcję rynku i pomoc w dotarciu do inwestorów
 - bieżący kontakt z przedstawicielami pilskich uczelni w celu wypracowania wspólnego kierunku działania
 - wsparcie dla projektów firm oraz uczelni
 - współpraca z instytucjami otoczenia biznesu.
 - **Ważniejsze działania w kwestii ustanowienia ulgi podatkowej dla inwestorów**
 1. *Uchwała Nr XII/140/07 z dnia 28 sierpnia 2007 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości:*
 - zwalnia się od podatku od nieruchomości grunty, budynki lub ich części, budowle lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej przez podmioty, na których ciąży obowiązek podatkowy w podatku od nieruchomości, podejmujące po raz pierwszy działalność na terenie gminy – zwolnienie na 1 rok
 - zwalnia się od podatku od nieruchomości budynki lub ich części, budowle lub ich części stanowiące nową inwestycję, zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej na okres do **5 lat** pod warunkiem utworzenia nowych miejsc pracy:

- 3 miejsca pracy – zwolnienie na 1 rok,
- 7 miejsc pracy – zwolnienie na 2 lata,
- 15 miejsc pracy – zwolnienie na 3 lata,
- 27 miejsc pracy – zwolnienie na 4 lata,
- 43 miejsca pracy – zwolnienie na 5 lat.

2. *Uchwała Nr XV/156/07 z dnia 30 października 2007 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, zmieniona uchwałą Nr XXXIII/404/09 z dnia 31 marca 2009 r.:*

- na okres **1 roku** - jeżeli wartość inwestycji wyniosła 600 tys. zł w odniesieniu do małego przedsiębiorcy albo 1,8 mln zł w odniesieniu do średniego przedsiębiorcy albo 3 mln zł w odniesieniu do dużego przedsiębiorcy
- w sytuacji gdy wartość inwestycji dokonanej przez małego przedsiębiorcę przekracza 600 tys. zł za każde kolejne zainwestowane 50 tys. zł przysługiwać będzie dodatkowe zwolnienie od podatku od nieruchomości przez okres 1 miesiąca, z zastrzeżeniem, że łączny okres zwolnienia nie może przekroczyć 72 miesięcy
- w sytuacji gdy wartość inwestycji dokonanej przez średniego przedsiębiorcę przekracza 1,8 mln zł za każde kolejne zainwestowane 150 tys. zł przysługiwać będzie dodatkowe zwolnienie od podatku od nieruchomości przez okres 1 miesiąca, przy czym łączny okres zwolnienia nie może przekroczyć 72 miesięcy
- w sytuacji gdy wartość inwestycji dokonanej przez dużego przedsiębiorcę przekracza 3 mln zł za każde kolejne zainwestowane 250 tys. zł przysługiwać będzie dodatkowe zwolnienie od podatku od nieruchomości przez okres 1 miesiąca, z zastrzeżeniem, że łączny okres zwolnienia nie może przekroczyć 72 miesięcy.

Tabela 1. Stawki podatku od nieruchomości w Pile w porównaniu do gmin ościennych

Gmina	budynki mieszkalne	budynki dział. gosp.	budynki pozostałe	grunty dział. gosp.
Piła	0,52	17,48	6,05	0,70
Wyrzysk	0,68	18,75	5,13	0,70
Ujście	0,70	20,19	5,89-gosp,7,36-garaż	0,80
Stawka maks. [zł/m2]	0,73	22,82	7,66	0,88

Źródło: Dane Urzędu Miasta Piły za rok 2012.

Porównanie stawek podatku od nieruchomości w Pile z innymi gminami w 2013 r. prezentują tabele.

Tabela 2. Stawki podatku od nieruchomości w porównaniu do gmin porównywalne wielkością

Gmina	budynki mieszkalne	budynki dział. gosp.	budynki pozostałe	grunty dział. gosp.
Piła	0,52	17,48	6,05	0,70
Leszno	0,60	19,26	6,70	0,69
Kalisz	0,60	20,34	6,78	0,73
Konin	0,58	21,32	4,26	0,83
Stawka maks. [zł/m²]	0,73	22,82	7,66	0,88

Źródło: Dane Urzędu Miasta Piły za rok 2012.

Tabela 3. Stawki podatku od nieruchomości w porównaniu do gmin dużych

Gmina	budynki mieszkalne	budynki dział. gosp.	budynki pozostałe	grunty dział. gosp.
Piła	0,52	17,48	6,05	0,70
Katowice	0,66	21,90	7,35	0,79
Opole	0,59	22,00	7,28	0,81
Kraków	0,70	22,14	7,20	0,84
Białystok	0,73	22,36	7,38	0,84
Poznań	0,73	22,82	7,66	0,88
Warszawa	0,73	22,82	7,66	0,88
Stawka maks. [zł/m²]	0,73	22,82	7,66	0,88

Źródło: Dane Urzędu Miasta Piły za rok 2012.

Analiza danych zawartych w tabelach wskazuje, że stawki podatku od nieruchomości w Pile są, co do zasady, bardziej konkurencyjne niż stawki podatku w gminach ościennych, gminach o podobnej wielkości czy gminach dużych.

3. *Uchwała Nr XXXIII/405/09 z dnia 31 marca 2009 r. w sprawie zwolnień od podatku od środków transportowych stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną*- zwalnia się od podatku od środków transportowych środki transportowe:

- w przypadku małych przedsiębiorców:
 - gdy wartość inwestycji wyniosła co najmniej 200 tys. zł – zwolnienie na 1 rok
 - gdy wartość inwestycji wyniosła co najmniej 400 tys. zł – zwolnienie na 2 lata
 - gdy wartość inwestycji wyniosła co najmniej 600 tys. zł – zwolnienie na 3 lata
- w przypadku średnich przedsiębiorców:
 - gdy wartość inwestycji wyniosła co najmniej 0,6 mln zł – zwolnienie na 1 rok
 - gdy wartość inwestycji wyniosła co najmniej 1,2 mln zł – zwolnienie na 2 lata
 - gdy wartość inwestycji wyniosła co najmniej 1,8 mln zł – zwolnienie na 3 lata
- w przypadku dużych przedsiębiorców:
 - gdy wartość inwestycji wyniosła co najmniej 1 mln zł – zwolnienie na 1 rok
 - gdy wartość inwestycji wyniosła co najmniej 2 mln zł – zwolnienie na 2 lata
 - gdy wartość inwestycji wyniosła co najmniej 3 mln zł – zwolnienie na 3 lata.

Adresatami pomocy są przedsiębiorcy, którzy po wejściu w życie niniejszej uchwały zrealizują na terenie gminy nową inwestycję. Warunkiem skorzystania z regionalnej pomocy inwestycyjnej jest zgłoszenie zamiaru korzystania z pomocy Prezydentowi Miasta Piły przed rozpoczęciem realizacji nowej inwestycji. Przedsiębiorca jest zobowiązany do utrzymania nowej inwestycji przez okres co najmniej 5 lat, a w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw przez okres co najmniej 3 lat od dnia zakończenia jej realizacji.

Na stronie miasta http://www.pila.pl/content.php?cms_id=69 zamieszczono wszystkie uchwały Rady Miasta Piły dotyczące ulg dla przedsiębiorców.

4. Korzyści fiskalne dla inwestorów inwestujących w specjalnej strefie ekonomicznej:

- przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą na terenie Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej na podstawie zezwolenia, przysługuje zwolnienie z podatku dochodowego z tytułu nowej inwestycji lub dwuletnich kosztów pracy nowo zatrudnionych pracowników (pomoc publiczna). W świetle aktualnych przepisów prawa wysokość wskaźnika intensywności pomocy publicznej dla województwa wielkopolskiego wynosi 40 %, a dla małych i średnich przedsiębiorców odpowiednio: 60 % i 50 %, natomiast minimalna wartość nakładów inwestycyjnych wynosi 100 tys. euro przy zachowaniu warunku prowadzenia działalności gospodarczej przez okres minimum 5 lat oraz 3 lat dla MSP

- dochody uzyskane z działalności gospodarczej prowadzonej na terenie strefy w ramach zezwolenia przez osoby prawne i fizyczne są zwolnione od podatku dochodowego (pomoc regionalna)
- firmy, które pragną rozpocząć działalność na terenie Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Pile, nabywają prawo do korzystania z regionalnej pomocy publicznej w postaci zwolnienia podatkowego w podatku dochodowym od osób prawnych, na co pozwala *ustawa z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych*.
Warunkiem prowadzenia działalności w strefie jest:
 - minimalna wysokość nakładów inwestycyjnych uprawniająca do korzystania z pomocy publicznej w SSE wynosi 100 tys. euro
 - utrzymanie inwestycji przez okres nie krótszy niż 5 lat dla dużych przedsiębiorstw lub przez 3 lata dla małych i średnich przedsiębiorstw
 - utrzymanie miejsc pracy przez okres nie krótszy niż 5 lat dla dużych przedsiębiorstw lub przez 3 lata dla małych i średnich przedsiębiorstw
 - udział własny przedsiębiorcy lub z zewnętrznych źródeł finansowania musi wynosić co najmniej 25 % całkowitych kosztów inwestycji
 - podstawą do korzystania z pomocy publicznej jest zezwolenie wydane przez Zarządzającego strefą w drodze przetargu lub rokowań.

▪ **Działania Powiatowego Urzędu Pracy w Pile w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia**

W celu łagodzenia skutków bezrobocia w 2012 roku PUP w Pile realizował aktywne programy rynkowe, na które skierował ogółem 1.612 osób bezrobotnych, tj. o 359 osób (o 28,70 % więcej niż w roku ubiegłym. Więcej osób skierowanych zostało na staże - o 337 osób (o 73,60 % więcej niż w roku 2011) i szkolenia - o 183 osoby (o 176,00 % więcej niż w roku 2011). Mniej osób skierowano natomiast na:

- prace społecznie użyteczne - 142 osoby, tj. o 97 osób mniej niż w roku 2011
- stanowiska pracy utworzone w ramach refundacji kosztów ich wyposażenia - 194 osoby, tj. o 31 osób mniej niż w roku 2011
- roboty publiczne - 70 osób, tj. o 8 osób mniej niż w roku 2011
- prace interwencyjne - 3 osoby, tj. o 1 osobę mniej niż w roku 2011.

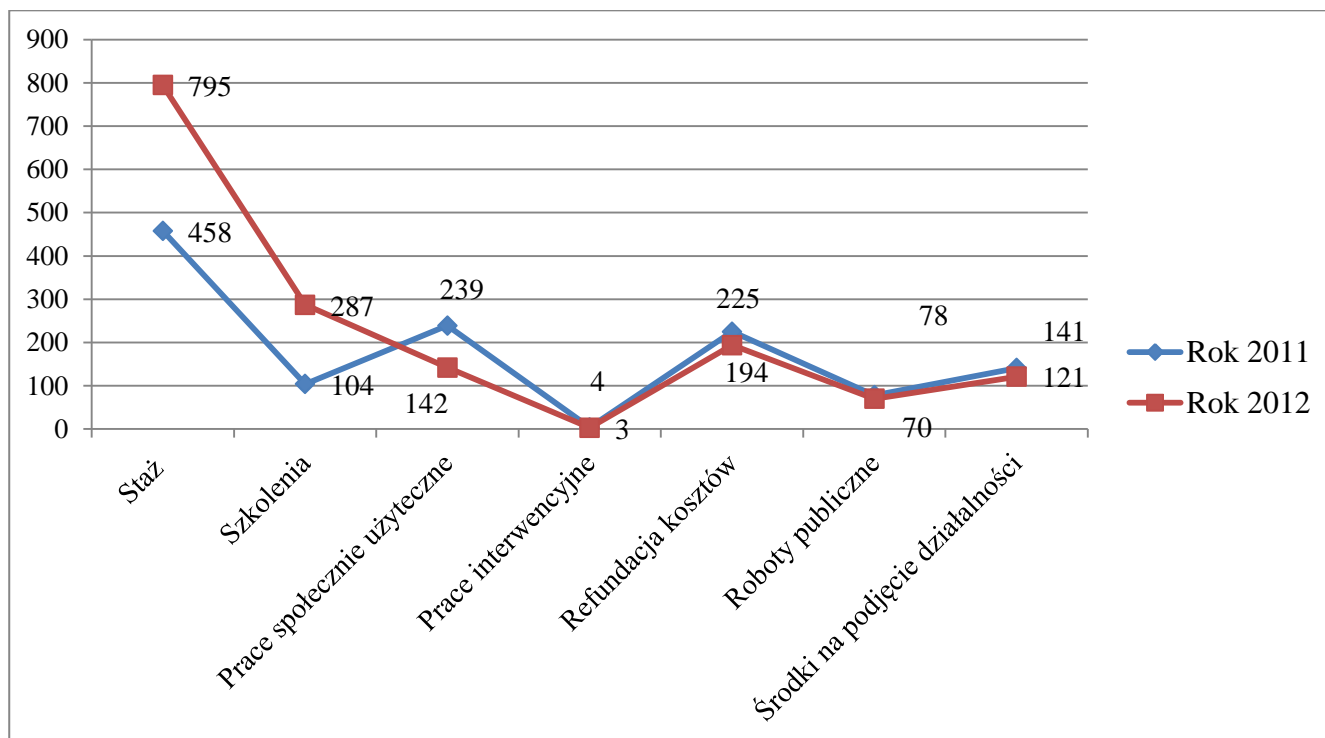
W porównaniu z rokiem poprzednim, liczba osób skierowanych w 2012 r. na prace interwencyjne i roboty publiczne utrzymała się na zbliżonym poziomie, jedynie w przypadku prac społecznie użytecznych liczba skierowanych osób uległa wyraźnemu zmniejszeniu. Liczba skierowanych osób była zgodna z potrzebami zgłoszonymi przez gminy powiatu pilskiego w planie potrzeb prac

społecznie użytecznych na 2012 r. Do wykonywania tych prac kierowane były osoby bez prawa do zasiłku jednocześnie korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, a wśród nich przede wszystkim osoby długotrwale bezrobotne. Realizowały one prace na rzecz gmin, polegające przede wszystkim na pracach porządkowych i remontowych. W Pile prace te wykonywane były m.in. w jednostkach organizacyjnych gminy, tj. Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Pile oraz Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pile, który od lat należy do liderów wśród podmiotów organizujących prace społecznie użyteczne dla bezrobotnych, będąc jednocześnie instytucją, która na takie prace, w ramach aktywizacji zawodowej, kieruje swoich klientów.

Z powodu otrzymania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej wyłączono w 2012 r. z ewidencji bezrobotnych o 20 mniej osób bezrobotnych aniżeli w roku 2011, natomiast środki te otrzymały 124 osoby, tj. o 9 mniej niż w roku 2011.

Poniższy wykres przedstawia liczbę osób skierowanych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w latach 2011-2012.

Wykres 7. Liczba osób skierowanych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

Źródło: Dane PUP w Pile za rok 2012: *Informacja o sytuacji na rynku pracy w powiecie pilskim w 2012 r.*

W 2012 roku aktywne programy rynkowe ukończyło 1.085 osób, przy czym w wyniku ich realizacji zatrudnionych zostało 850 osób, w związku z czym efektywność zatrudnieniowa wyniosła 78,30 %.

Ponadto w ramach łagodzenia skutków bezrobocia realizowane były :

- projekty współfinansowane ze środków EFS:

- „Mój wybór – moja przyszłość”
- „Od warsztatu do etatu”
- „Wracamy do pracy”
- programy finansowane ze środków Funduszu Pracy:
 - dwa programy pt. „Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy”, programy skierowane do osób długotrwale bezrobotnych oraz bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego
 - „Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy”, program skierowany do osób bezrobotnych do 30 roku życia
 - „Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy”, program skierowany do osób bezrobotnych po 50 roku życia
 - „Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi, w tym w ramach programów współfinansowanych z wkładu finansowego Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji (EFG)”.

▪ **Działania z zakresu zwiększania zasobów i poprawy warunków mieszkaniowych**

W dniu 20 sierpnia 2012 r. Piła podpisała umowę z Bankiem Gospodarstwa Krajowego o udzielenie finansowego wsparcia ze środków Funduszu Dopłat na pokrycie części kosztów przedsięwzięcia polegającego na tworzeniu lokali mieszkalnych powstających w wyniku realizacji budowy budynku mieszkalnego przez Pilskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. Przedmiotowy budynek zlokalizowany będzie na działce nr 340 i 3401/1 przy ul. Andersa w Pile. W budynku tym zostaną wyodrębnione 32 lokale mieszkalne, które będą podnajmowane osobom niespełniającym warunków, określonych w uchwale Rady Miasta Piły, do otrzymania lokalu socjalnego. Realizacja przedmiotowego budynku jest w toku, a przewidziany w umowie z wykonawcą robót termin ich zakończenia upływa w dniu 31 sierpnia 2013 r. Przewiduje się, że po dokonaniu niezbędnych czynności odbioru budynku do użytkowania, jego zasiedlenie nastąpi na przełomie września i października 2013 roku. W roku 2012 złożonych zostało 191 wniosków na mieszkanie z zasobów gminy Piła. Natomiast na mieszkanie socjalne złożonych zostało 61 wniosków.

Ponadto, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile, przy współpracy z Wydziałem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Urzędu Miasta Piły oraz Miejskim Zakładem Gospodarki Mieszkaniowej, utworzył jedno mieszkanie wspierane, w którym umieszczono dwie wychowanki pieczy zastępczej.

Działania skierowane na redukcję marginalizacji i wykluczenia społecznego obejmują również obszary usług społecznych, których zadaniem jest tworzenie możliwości i poprawa warunków optymalnego rozwoju, wspieranie funkcjonowania rodziny. Skuteczną formą pomocy dla rodzin o niskich dochodach są dodatki mieszkaniowe. Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych. Przyznawany jest według ściśle określonych w ustawie kryteriów i ma charakter ogólnodostępny. Przysługuje najemcom, podnajemcom, członkom spółdzielni oraz właścicielom lokali mieszkalnych. Do świadczenia tego uprawnione są również osoby zajmujące lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, ale oczekujące na przysługujący im lokal socjalny.

3. Działania podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile realizował zadania wynikające z *ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej*, w tym zadania własne gminy – zarówno obowiązkowe jak i o charakterze fakultatywnym – a także zadania zlecone gminie, jak również inne zadania, wynikające przede wszystkim z następujących przepisów prawa:

- *z ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”*,
- *z ustawy z dnia 28 listopada 2008 r. o świadczeniach rodzinnych*,
- *z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów*,
- *z ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych*,
- *z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*,
- *z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie*,
- *z ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty*.

Wśród nowych zadań, których realizację ośrodek rozpoczął w ubiegłym roku, znalazły się zadania gminy wynikające z *ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*.

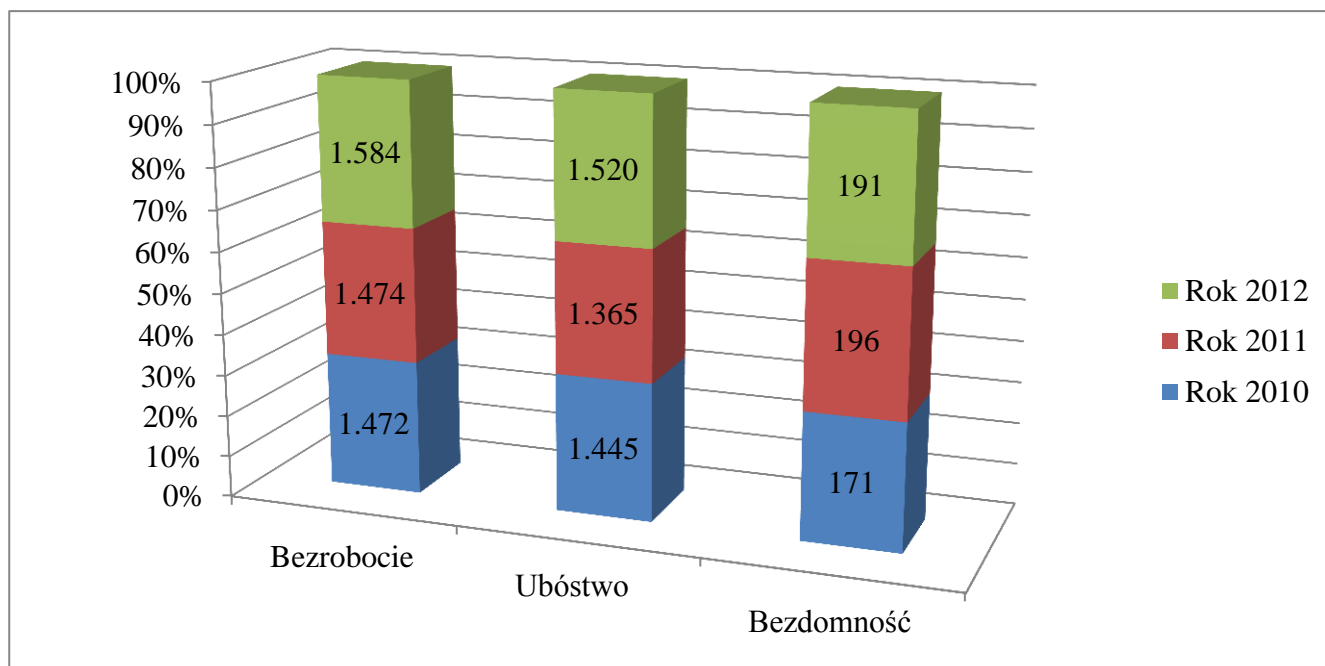
W roku 2012, w ramach świadczeń wynikających z ustawy o pomocy społecznej, ośrodek udzielił pomocy 6.208 osobom z 2.438 rodzin. W porównaniu z rokiem 2011 liczba rodzin objętych pomocą wzrosła o 174. Wśród typów rodzin objętych pomocą społeczną, od kilku lat nie zauważa się zasadniczych zmian. Nadal największą grupę stanowią gospodarstwa jednoosobowe. Licznie reprezentowane są także rodziny z dziećmi, w tym rodziny niepełne oraz emerytów i rencistów. Analizując powody udzielenia pomocy społecznej należy zauważyć, że w roku 2012 zaobserwowano wzrost liczby rodzin dotkniętych problemem niepełnosprawności oraz długotrwałej

choroby (w 2012 r. pomoc z tej przyczyny przyznano 856 rodzinom, tj. 2.062 osobom). Zwiększyła się także liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, jak również z problemami bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Systematycznie wzrasta także liczba rodzin objętych pomocą społeczną z powodu bezrobocia. Grupa ta stanowi największą wśród wszystkich objętych społecznym wsparciem. Kolejne miejsce zajmuje ubóstwo. Zaobserwowano natomiast spadek osób z problemem bezdomności. W 2012 r. łączna liczba beneficjentów pomocy objętych wsparciem z powodu bezrobocia, ubóstwa i bezdomności wyniosła 3.295 osoby, tj. o 260 osób więcej niż w roku poprzednim. Główną przyczyną takiego stanu rzeczy jest tendencja wzrostowa bezrobocia, zaobserwowana nie tylko na terenie Piły.

Poniższy wykres przedstawia liczbę beneficjentów pomocy społecznej objętych pomocą z powodu bezrobocia, ubóstwa i bezdomności w latach 2010-2012.

Wykres 8. Osoby objęte wsparciem z powodu bezrobocia, ubóstwa i bezdomności.

Źródło: Dane własne: Informacja z działalności MOPS w Pile za rok 2012 r.

▪ Wybrane świadczenia z obszaru pomocy społecznej

W roku 2012 klienci MOPS, podobnie jak w latach ubiegłych, korzystali z poradnictwa specjalistycznego, świadczonego przez psychologa i dwóch radców prawnych zatrudnionych w ośrodku. W porównaniu z rokiem 2011 liczba rodzin objętych specjalistycznym poradnictwem świadczonym bezpośrednio w MOPS spadła o 18,00 %. Ogółem z porad prawnika i psychologa skorzystało 269 rodzin liczących 817 osób. Łącznie udzielono 567 porad w tym 148 porad prawnych i 419 porad psychologicznych. Na spadek ilości udzielonych porad specjalistycznych

wpłynęło zasadniczo zmniejszenie się ilości świadczonych porad prawnych, co wiąże się z bogatą ofertą nieodpłatnego poradnictwa prawnego w gminie. Poradnictwo w tym zakresie świadczone jest m.in. w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. W ramach tych projektów prowadzone są działania edukacyjne, grupy wsparcia, wykłady, warsztaty, co przyczynia się do podniesienia poziomu wiedzy klientów. Ponadto nieodpłatne poradnictwo świadczą na terenie miasta inne jednostki oraz stowarzyszenia, w tym Biuro Porad Prawnych i Informacji Obywatelskiej, a także biura pilskich parlamentarzystów.

W roku ubiegłym praca socjalna realizowana była przez 35 pracowników socjalnych, w tym 31 rejonowych pracowników socjalnych, 2 terenowych pracowników socjalnych zajmujących się problemami osób bezdomnych oraz 1 pracownika socjalnego w Ośrodku Wsparcia MOPS przy ul. Boh. Stalingradu 23. Ponadto 1 pracownik socjalny zatrudniony był w Dziennym Domu Pomocy – placówce wsparcia znajdującej się w strukturze organizacyjnej MOPS. Praca socjalna realizowana była z wykorzystaniem różnego rodzaju metod i technik, w tym kontraktu socjalnego i indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności. Łącznie w 2012r. pracą socjalną objęto 2.059 rodzin, a w nich 5.409 osób. W stosunku do roku 2011 nastąpił w tym aspekcie spadek o ok. 10,00 %. W roku 2012 pracownicy socjalni MOPS zawarli 279 kontraktów socjalnych, w tym 192 w ramach projektu systemowego oraz 60 w ramach projektu pilotażowego. Łącznie kontraktami socjalnymi objęto w 2012 r. 300 osób. Ponadto pracownicy socjalni ds. osób bezdomnych realizowali pracę socjalną w oparciu o indywidualne programy wychodzenia z bezdomności. W roku 2012 zawarli z osobami bezdomnymi 26 takich programów. Ośrodek regularnie prowadzi szkolenia pracowników w celu podniesienia ich kompetencji zawodowych, nabycia nowych umiejętności w zakresie stosowania różnorodnych technik pracy socjalnej, np. streetworking, coaching itp. Kontrakty socjalne zawierane były również przez Pilskie Centrum Pomocy Bliźniemu Monar - Markot w Pile, która jako organizacja pozarządowa realizuje niektóre zadania z zakresu pomocy społecznej.

W ramach realizacji ustawowych zadań własnych gminy MOPS w Pile między innymi przyznawał zasiłki stałe, okresowe, celowe, w tym w formie biletu kredytowanego, specjalne zasiłki celowe, zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, organizował świadczenie usług opiekuńczych, kierował do domu pomocy społecznej osoby wymagające całodobowej opieki, opłacał sprawienie pogrzebu. Spośród świadczeń pieniężnych najistotniejszą rolę pełnią zasiłki okresowe, które są świadczeniem o charakterze obowiązkowym, w znacznej części finansowanych z dotacji celowej. W roku 2012 przyznano zasiłki okresowe 1.251 rodzinom. Średnia wysokość zasiłku, bez względu na źródło finansowania wyniosła 345,90 zł. W znacznej mierze ilość przyznawanych zasiłków okresowych związana jest z sytuacją na rynku pracy,

bowiem najczęstszą przyczyną przyznawania tego typu świadczenia jest bezrobocie. Znaczący wpływ na ilość rodzin oraz wysokość przeznaczanych na ten cel środków finansowych ma także podwyższenie progów dochodowych, kwalifikujących do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, które nastąpiło z dniem 1 października 2012 r. Zaobserwowano również tendencję wzrostową w wydatkach na zasiłki i pomoc w naturze, dotyczy to zarówno zasiłków celowych, celowych specjalnych, schronienia, opału i innych rodzajów świadczeń.

W roku 2012 ośrodek kontynuował również realizację Rządowego Programu „**Pomoc państwa w zakresie dożywiania**”. Ogółem pomocą w tym zakresie objęto 5.651 osób, które korzystały z różnych form wsparcia. W tym miejscu należy nadmienić, że z roku na rok zaobserwować można wzrost liczby osób objętych programem. Rządowy program realizowany był w formie przyznania gorącego posiłku w jadalni prowadzonej przez CARITAS Parafii św. Antoniego, placówkach oświatowych (szkoły, przedszkola), a także w placówkach wsparcia dziennego działającej w strukturach MOPS (Dzienny Dom Pomocy), przyznania zasiłku celowego w formie pieniężnej, a także przyznania zasiłku w formie skierowań do sieci sklepów.

MOPS w Pile, działając z upoważnienia Prezydenta Miasta Piły, realizuje ponadto zadania zlecone ze środków budżetu państwa w zakresie świadczeń rodzinnych oraz zadania w zakresie prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń alimentacyjnych i postępowań wobec dłużników alimentacyjnych.

Ośrodek wypłacał zasiłki rodzinne, wraz z dodatkami, rodzinom z dziećmi, które spełniały kryteria dochodowe zawarte w ustawie. W roku 2012 objął w/w wsparciem łącznie 1.678 rodzin, tj. 3.138 dzieci. Rok 2012 był kolejnym rokiem, w którym zaobserwowano tendencję malejącą liczby osób uprawnionych. Głównym powodem zmniejszenia się ilości przyznawanych i wypłacanych świadczeń rodzinnych było kryterium dochodowe rodziny. W ramach świadczeń rodzinnych realizowane były również wypłaty jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, tzw. „becikowego”. Również tutaj znacząco zmniejszyła się liczba dzieci, na które przyznano w/w zapomogę. W tym miejscu należy dodać, że o powyższe świadczenie do końca 2012r. mogły ubiegać się osoby bez względu na dochód w rodzinie.

Ośrodek realizuje także zadania z zakresu funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych. Z roku na rok wzrasta liczba osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego z powodu niemożności wyegzekwowania alimentów od osób zobowiązanych do alimentacji, bądź zmiany wyroków sądowych, podwyższających zasądzone alimenty. W roku 2012r. świadczenie przyznano łącznie 938 osobom uprawnionym w 640 rodzinach.

W kwestii realizowania działań zmierzających do zminimalizowania bezrobocia i związanych z tym negatywnych skutków, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile kontynuował ponadto realizację umowy ramowej na lata 2008 – 2013, dotyczącej realizacji projektu systemowego współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII. Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej **“Twoja Szansa. Aktywizacja zawodowa klientów MOPS w Pile”**. W 2012 r. wsparciem objęto łącznie 192 osoby, w ty, 122 kobiety i 70 mężczyzn, z czego 168 osób zakończyło udział w projekcie.

W ramach w/w projektu sfinansowano koszty funkcjonowania **Klubu Integracji Społecznej**. Działania realizowane w KIS pozwoliły na świadczenie usług, które wpisują się w pojęcie reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Usługi realizowane były poprzez kompleksowe działania zmierzające do zapewnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym pomocy w uzyskaniu bezpieczeństwa socjalnego, rozumianego jako szeroko pojęta profilaktyka, aktywizacja zawodowa i pomoc w osobistym rozwoju. W 2012 r. usługami KIS objęto 192 osoby.

Więcej informacji nt. projektu na stronie internetowej w zakładce „Strategie, programy i projekty” oraz zakładce „Sprawozdawczość” – Informacja z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pile za rok 2012 (Ocena zasobów pomocy społecznej).

W roku 2012 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile realizował również projekt **“Razem możemy więcej”**, polegający na pilotażowym wdrożeniu standardów usług w zakresie bezdomności i przetestowania Modelu Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności, realizowany w ramach priorytetu I PO KL Zatrudnienie i integracja społeczna. W ramach projektu wsparciem objęto osoby bezdomne i zagrożone bezdomnością w szczególności z powodu zadłużeń czynszowych. W roku 2012 z projektu skorzystało 198 osób, zarówno kobiet, jak i mężczyzn. Budżet projektu na lata 2012 – 2013 w całości stanowi dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach projektu sfinansowane zostały działania w 6 obszarach pracy, tj.: streetworking, praca socjalna, mieszkalnictwo i pomoc doraźna, partnerstwo lokalne, zdrowie, zatrudnienie i edukacja. Ponadto pracownicy socjalni ds. osób bezdomnych realizowali pracę socjalną w oparciu o indywidualne programy wchodzenia z bezdomności. W roku 2012 zawarli z osobami bezdomnymi 26 takich programów.

Więcej informacji nt. projektu na stronie internetowej www.mops.pila.pl w zakładce „Strategie, programy i projekty” oraz zakładce „Sprawozdawczość” – Informacja z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pile za rok 2012 (Ocena zasobów pomocy społecznej).

W celu rozszerzenia oferty dla osób pozbawionych schronienia, na mocy uchwały Nr XXIX/49/592/10 Rady Miasta Piły z dnia 29 czerwca 2010 r. (zmienionej uchwałą nr X/120/11 Rady Miasta Piły z dnia 28 czerwca 2011 r.), utworzony został **Ośrodek Wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pile**, działający w oparciu o regulacje prawne zawarte w w/w uchwałach oraz Regulamin wprowadzony Zarządzeniem Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pile Nr 12/2010 z dnia 5 listopada 2010 r. Ośrodek Wsparcia mieści się przy zmodernizowanym i przystosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych budynku przy ul. Bohaterów Stalingradu 23 w Pile. Do Ośrodka Wsparcia kierowane są osoby bezdomne, w tym wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych, a także ofiary przemocy domowej. Ponadto w Ośrodku Wsparcia umieszczane są osoby, które czasowo utraciły mieszkanie w wyniku zdarzenia losowego. W roku 2012 ofertą Ośrodka Wsparcia objęto ogółem 57 osób. Z każdym dorosłym mieszkańcem zawierany był Indywidualny Program Wychodzenia z Bezdomności lub kontrakt socjalny, z godnie z którym osoby były zobowiązane do realizacji różnych działań, mających na celu aktywizację i usamodzielnienie. Ogółem w 2012 r. zawarto 3 kontrakty socjalne i 18 Indywidualnych Programów Wychodzenia z Bezdomności.

Więcej informacji nt. projektu na stronie internetowej www.mops.pila.pl w zakładce „Pomoc Społeczna – Ośrodek Wsparcia” oraz zakładce „Sprawozdawczość” – Informacja z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pile za rok 2012.

4. Efekty osiągnięte w ramach celu strategicznego dotyczącego przeciwdziałania bezrobociu, ubóstwu i bezdomności oraz zapobiegania ich skutkom:

- wzrost liczby inwestorów
- zwiększenie dostępu osobom bezrobotnym do informacji o ofertach pracy, wolnych miejscach pracy, usługach, poradnictwie zawodowym, szkoleniach oraz pomocy socjalnej
- zmniejszenie skali marginalizacji społecznej osób pozostających bez zatrudnienia
- aktywizacja i integracja społeczności lokalnych w kierunku stworzenia solidaryzmu społecznego
- poprawa bezpieczeństwa bytowego rodzin ubogich
- ograniczenie niedożywienia wśród dzieci, młodzieży i dorosłych w rodzinach ubogich
- skuteczniejsze zapobieganie marginalizacji i alienacji dzieci rodziców dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym
- doskonalenie jakości pracy socjalnej i usług świadczonych osobom bezdomnym.

III. Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży

Cel 2 strategii uszczegółowiono w ramach następujących celów operacyjnych:

1. Wzmacnianie rodzin, podnoszenie poziomu ich funkcjonowania, udzielanie pomocy rodzinom będącym w kryzysie, rozwijanie systemu wsparcia
2. Wsparcie dzieci i młodzieży we wszechstronnym rozwoju i kształceniu, w tym dotkniętych niepełnosprawnością
3. Przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

1. Działania podejmowane w celu zapewnienia pomocy rodzinom

Intensywne przeobrażenia rodziny związane ze zmianami społecznymi często powodują, że rodzina może borykać się z trudnościami w wypełnianiu swych funkcji, co skutkuje patogennymi stanami życia rodzinnego. Podstawową zasadą niesienia pomocy rodzinie jest uruchamianie takich form polityki społecznej, aby efekty były odczuwalne przez ludzi w ich podstawowym środowisku uczestnictwa społecznego. Dzięki wczesnej i adekwatnej diagnozie sytuacji dziecka można zabezpieczyć rozwojowe potrzeby, zapobiegać zaniedbaniu czy też niedostosowaniu oraz wyrównywać szanse edukacyjne.

W celu zapewnienia skutecznej pomocy rodzinie przeżywającej trudności w opiece nad dziećmi i wychowaniu dzieci oraz ich ochronie, polegającej na współpracy osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi oraz rodzicami, w dniu 9 czerwca 2011 r. została uchwalona *ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*. Ustawa przewiduje szereg zadań, mających na celu poprawę sytuacji rodzin, które mają być realizowane na różnych szczeblach administracji publicznej.

Szczególnej uwagi i wzmożonej pracy wymagają rodziny z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz z alkoholizmem i przemocą w rodzinie. W wielu przypadkach o których mowa wyżej, niekorzystne czynniki występują łącznie. Dlatego też w 2012 roku 104 rodziny przeżywające trudności w sprawowaniu funkcji rodzicielskich zostały w Pile objęte wsparciem asystenta rodziny. W ramach realizacji powierzonych im zadań asystenci rodziny zatrudnieni w MOPS (w 2012 r. sześciu pracowników), realizowali w 2012 r. następujące działania:

- motywowali do kontaktów ze specjalistami i podjęcia terapii
- opracowywali wnioski do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w przypadku braku motywacji osoby uzależnionej do podjęcia dobrowolnej terapii
- współpracowali z placówkami oświatowymi, w tym zwłaszcza z pedagogami i psychologami szkolnymi

- udzielali pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi
- udzielali pomocy w uzyskaniu miejsca w przedszkolu
- motywowali członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych
- udzielali pomocy w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy zarobkowej
- udzielali wsparcia w zakresie wyszukiwania i analizowania ofert pracy
- udzielali pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych
- we współpracy z pracownikami socjalnymi udzielali pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych
- udzielali pomocy rodzinom w zdobyciu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego
- udzielali wsparcia przy uzyskaniu mieszkania z zasobów gminy
- współpracowali z jednostkami administracji samorządowej, w tym z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pile poprzez opiniowanie sytuacji dziecka w rodzinie biologicznej, uczestniczyli w spotkaniach organizowanych przez PCPR dotyczących oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacjami pozarządowymi
- sporządzali opinie na potrzeby sądu opiekuńczego
- współpracowali z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Pile
- wszczynali procedurę „Niebieska Karta” w rodzinach, w których zdiagnozowali przemoc domową
- uczestniczyli w pracach grup roboczych, powołanych do rozwiązania problemu przemocy w indywidualnych przypadkach, do których byli powoływani przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Pile
- prowadzili grupę wsparcia dla rodziców mających problemy z prawidłowym sprawowaniem funkcji rodzicielskich
- wraz z pracownikami socjalnymi rozeznawali szersze otoczenie rodzin przeżywających trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu wyłonienia potencjalnych kandydatów na rodziny wspierające.

Ponadto w 2012 r. działalność opiekuńczo-wychowawczą w Pile prowadziły 3 placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z terenu Piły. Zgodnie z *ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, dziecko może zostać objęte opieką w placówce wsparcia dziennego, która współpracuje z rodzicami lub opiekunami dziecka, a także z placówkami oświatowymi i ochrony zdrowia. Pobyt dziecka w placówce wsparcia dziennego jest nieodpłatny. Może być ona

prowadzona w formie opiekuńczej, w tym kółek zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych, formie specjalistycznej oraz pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę. Placówką publiczną jest funkcjonująca przy Dziennym Domu Pomocy świetlica środowiskowa dla dzieci i młodzieży. Ideą świetlicy jest organizacja czasu wolnego w godzinach popołudniowych. Celem placówki jest aktywne wspomaganie rozwoju dziecka, rozwijanie i pogłębianie jego zainteresowań poznawczych. W 2012 r. wsparciem świetlicy objętych było łącznie 20 dzieci, w tym 16 osób to uczniowie szkoły podstawowej oraz 4 osoby z gimnazjum. Dzieci i młodzież uczestniczyła w imprezach i spotkaniach okolicznościowych oraz brała udział w następujących zajęciach:

- plastycznych: wykonywanie dekoracji świetlicy, ozdób świątecznych, gazetek ściennych drobnych upominków dla pensjonariuszy DDP, laurek okolicznościowych
- rytmiczno-muzycznych: zabawy ruchowe i taneczne przy muzyce, zajęcia relaksacyjne
- sportowych: gry i zabawy zręcznościowe, rekreacja na świeżym powietrzu
- dydaktycznych: prelekcje, pogadanki na różne tematy, dydaktyczne gry komputerowe, projekcja filmów przyrodniczych, historycznych, oglądanie programów naukowych
- kulturalno-rozrywkowych: gry i zabawy stolikowe, integracyjne, komputerowe, ruchowe
- konkursach: plastycznych, sportowych, quizach.

Część zadań z zakresu pomocy społecznej, w tym także zadanie prowadzenia placówki wsparcia dziennego, zlecona była w drodze otwartego konkursu ofert. Zadanie to realizowały:

- Akcja Humanitarna „Życie” Oddział w Pile
- Salezjańskie Stowarzyszenie Wychowania Młodzieży.

Akcja Humanitarna „Życie” realizowała na zlecenie gminy zadanie pt. „Poznajmy się – integracja dzieci i młodzieży”. Adresatami prowadzonej przez Akcję placówki była grupa dzieci i młodzieży do lat 17 z rodzin wieloproblemowych, niewydolnych wychowawczo, ubogich, wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizacją, głównie z osiedli Śródmieście i Zamość. Głównym zadaniem placówki było stworzenie dzieciom bezpiecznego miejsca do spędzania czasu wolnego, rozwoju, akceptacji i integracji. Dzieci uczestniczyły w różnych aktywnościach, w tym artystycznych, kulturalnych, edukacyjnych, sportowych i społecznych, m.in.: wyjściach na basen, do kina, restauracji, grach i zabawach dydaktycznych, spotkaniach edukacyjnych dla dzieci mających problemy w nauce, wycieczce do Malborka, zabawie Andrzejkowej, Mikołajkowej i Wigilii. Zajęcia odbywały się zarówno w klubie znajdującym się przy ulicy Okrzei 4A, jak również w bezpośrednim środowisku dzieci i młodzieży – w otwartej przestrzeni miejskiej.

Drugą placówką wsparcia dziennego była placówka prowadzona przez Salezjańskie Stowarzyszenie Wychowania Młodzieży w Pile. W ramach placówki prowadzona była działalność edukacyjno - artystyczna dla dzieci i młodzieży, która miała charakter wydarzeń weekendowych i zajęć popołudniowych (od poniedziałku do piątku). Adresatami przedsięwzięcia były dzieci i młodzież przede wszystkim z osiedla Staszyce, w tym z rodzin ubogich i zagrożonych patologią społeczną. Miejscem spotkania dzieci i młodzieży było Oratorium im. bł. Piątki Poznańskiej, mieszczące się przy Zespole Szkół Salezjańskich przy ulicy Dembowskiego 4. Zajęcia realizowane były w szczególności poprzez:

- prowadzenie kółek zainteresowań: gitarowego i plastycznego
- pomoc w nauce
- weekendowe warsztaty zakończone wycieczkami do ważnych kulturalnie miejsc, m. in. do Torunia i Poznania oraz wystawami
- zorganizowanie ogniska
- organizacje turniejów, gier komputerowych oraz wyjazdu do parku linowego
- wyjście do kina, noce filmowe dla młodzieży i bajki dla dzieci.

Nadmienić należy, że na terenie Piły, obok w/w placówek wsparcia dziennego działających na obszarze pomocy społecznej, funkcjonuje 11 świetlic zlokalizowanych w placówkach oświatowych, na bazie których w godzinach popołudniowych, działają świetlice socjoterapeutyczne finansowane ze środków Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pile.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile w zakresie pomocy rodzinom prowadzi również od 01 września 2011 r. postępowania w sprawach z zakresu pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym. W roku 2012 złożono 556 wniosków, z czego wydano 494 decyzje przyznające i 60 odmownych, głównie z powodu przekroczenia kryterium dochodowego określonego w *ustawie z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej*, natomiast 2 wnioski pozostawiono bez rozpatrzenia. Ze stypendiów mogli skorzystać uczniowie do 24 roku życia, mieszkający w Pile, znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej. Stypendia przeznaczone są między innymi na zakup wyposażenia szkolnego, a także na pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, wykraczających poza zajęcia realizowane przez szkołę w ramach planu nauczania. W przypadku niektórych rodzin wydatkowanie stypendiów jest nadzorowane przez pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny.

Szczegółowy opis podejmowanych działań w powyższym zakresie znajduje się odrębnych sprawozdaniach sporządzonych przez MOPS w Pile, a zawartych między innymi w Informacji z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pile za rok 2012 (Ocena zasobów pomocy społecznej) oraz Sprawozdaniu za rok 2012 z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

2. Działania podejmowane w celu wsparcia dzieci i młodzieży w procesie edukacji

Miasto Piła jest również ważnym ośrodkiem edukacji w regionie na wszystkich poziomach kształcenia. Szkoły średnie ze swoją bogatą ofertą edukacyjną, dostosowaną do potrzeb rynku, przygotowują młodzież do pracy, a także pozwalają na podjęcie nauki na studiach wyższych. Na terenie Piły w 2012 r. funkcjonowały następujące placówki publiczne:

- 1 żłobek
- 25 przedszkoli
- 11 szkół podstawowych
- 8 szkół gimnazjalnych
- 24 szkoły ponadgimnazjalne.

Piła posiada również zaplecze edukacyjne w zakresie szkolnictwa wyższego. Na jej terenie znajdują się siedziby i oddziały zamiejscowe m.in. takich uczelni jak:

- Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Pile
- Wyższa Szkoła Biznesu w Pile
- Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
- Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu.

▪ Działania podejmowane na rzecz rodziny i dziecka realizowane przez pilskie szkoły:

- wspólne spotkania wychowawców klas, rodziców, pedagoga i psychologa szkolnego w celu rozwiązania danego problemu, w wielu tego typu spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele dyrekcji szkoły
- współpraca z przedstawicielami policji, zwłaszcza z wydziału ds. nieletnich, kuratorami sądowymi, pracownikami socjalnymi MOPS w celu kompleksowej pomocy rodzinie i dziecku (spotkania, rozmowy)
- udział pedagoga, psychologa w grupach roboczych do spraw przemocy w rodzinie
- współpraca z Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich Sądu Rejonowego w Pile, polegająca na wnioskowaniu o zmianę w przedmiocie sprawowania władzy rodzicielskiej, lub podjęciu kroków przewidzianych prawem wobec uczniów dopuszczających się czynów karalnych
- współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodziny w Pile w celu poprawy w sprawowaniu władzy rodzicielskiej przez rodziny zastępcze
- współpraca z Zarządem Miejskim Towarzystwa Przyjaciół Dzieci i Związkiem Harcerstwa Polskiego w celu zabezpieczenia dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych wypoczynku letniego i zimowego

- współpraca z Zarządem Miejskim Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w celu dotarcia z pomocą żywnościową w ramach programu PEAD do rodzin najuboższych - przy współpracy Zarządu Miejskiego TPD oraz Pilskiego Banku Żywności szkoły wydały około 2 ton żywności dla 90 najbiedniejszych rodzin środowiska uczniowskiego
- organizacja akcji charytatywnych, m.in.: zbiórka żywności dla PBŻ, Fundacja „Pomóż i ty”, Fundacja „Zdążyć z pomocą”, kwesta na rzecz Towarzystwa Przyjaciół Dzieci.

Podejmowano ponadto działania dotyczące wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez udział uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w zajęciach wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych i innych o charakterze terapeutycznym. W szkołach odbywały się zajęcia z Programu „Trampolina do sukcesu”. Ponadto szanse edukacyjne zostały wyrównywane poprzez realizację zaleceń wynikających z organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Proces wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży realizowano poprzez zajęcia wyrównawcze z przedmiotów nauczania oraz zajęcia dla uczniów z zaburzeniami zachowania. Pomocy w nauce udzielano również w świetlicy szkolnej i świetlicy socjoterapeutycznej. Uzdolnieni uczniowie mieli możliwość uczestniczenia w różnych formach zajęć (przedmiotowych, plastycznych, sportowych, informatycznych, technicznych, ekologicznych, teatralnych, tanecznych, wokalnych). Uczniowie brali udział w licznych konkursach szkolnych i pozaszkolnych. Dla 30 uczniów zostały przyznane stypendia za wyniki i osiągnięcia edukacyjne oraz sukcesy w konkursach przedmiotowych i literackich.

W zakresie wsparcia edukacji uzdolnionych uczniów, Rada Miasta Piły, uchwałą Nr XVII/233/12 z dnia 28.02.2012 r. (zmienioną uchwałą Nr XXXII/409/13 z dnia 26.03.2013 r.), wprowadziła lokalny program wspierania edukacji uzdolnionych uczniów szkół podstawowych i gimnazjów, którego celem jest:

- promowanie uczniów wybitnie uzdolnionych
- zachęcanie uczniów do reprezentowania i promocji miasta w konkursach i olimpiadach
- doprowadzanie do wzrostu aspiracji edukacyjnej i aktywności uczniów
- stwarzanie pozytywnych wzorców dla społeczności lokalnej.

W uchwale Nr XVII/234/12 z dnia 28.02.2012 r. (zmienionej uchwałą Nr XXXII/410/13 z dnia 26.03.2013 r.), określone zostały kryteria, tryb i zasady przyznawania nagród uzdolnionym uczniom.

Ponadto, celem wyrównania szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszania różnic w jakości usług edukacyjnych, uchwałą Nr XXIV/314/12 z dnia 25.09.2012 r., Rada Miasta Piły przyjęła do realizacji **projekt systemowy pn. „Trampolina do sukcesu”**, współfinansowany ze środków EFS w ramach PO Kapitał Ludzki.

▪ **Działania w kwestii dostępności kształcenia dla uczniów niepełnosprawnych:**

- w Szkole Podstawowej Nr 12 uruchomiono 12 oddziałów integracyjnych, w których łącznie uczyło się 45 uczniów niepełnosprawnych, z tej liczby 10 uczniów objętych było nauczaniem indywidualnym,
- w Zespole Szkół Nr 2 utworzono 4 oddziały integracyjne, do których uczęszczało 16 uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Dwoje uczniów z klas integracyjnych objętych było nauczaniem indywidualnym, jeden realizował nauczanie indywidualne w ramach zajęć rewalidacyjno-wychowawczych,
- Przedszkole Nr 12 - funkcjonowały 3 oddziały integracyjne, do których uczęszczało 13 dzieci niepełnosprawnych, 1 dziecko miało nauczanie indywidualne na terenie placówki,
- Przedszkole Nr 17 - funkcjonowały 3 oddziały integracyjne, do których uczęszczało 10 dzieci niepełnosprawnych, 2 dzieci miało nauczanie indywidualne, przedszkole posiada podjazd, z którego korzystają rodzice dzieci niepełnosprawnych.

Ponadto, w Gimnazjum Nr 4 udostępniono w 2012 r. nową nawierzchnię boiska szkolnego, co umożliwiło dzieciom i młodzieży aktywne spędzanie czasu wolnego oraz doposażono w nowy sprzęt szkolną siłownię. Alternatywną formą spędzania czasu wolnego przez uczniów była działalność koła turystyczno-krajoznawczego organizującego sobotnie rajdy.

Uczniowie Gimnazjum nr 5 działający w wolontariacie w wolnym czasie pomagali w nauce dzieciom ze szkół podstawowych, współpracowali z seniorami w Klubie Seniora, pomagali w Caritas przy Parafii św. Antoniego, uczestniczyli w akcjach charytatywnych, wycieczkach krajoznawczych, rowerowych, rajdach pieszych.

Rodzice edukowani byli podczas wywiadówek, spotkań, które odbywają się w szkołach i przedszkolach, a także na bieżąco w miarę potrzeb poprzez wychowawców, pedagogów i psychologów. Realizowano również spotkania edukacyjne dla rodziców realizowane przy współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną. Uruchomione były dla rodziców w godzinach popołudniowych również dyżury psychologów i pedagogów.

▪ **Działalność Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile**

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Stanisława Staszica w Pile od początku swej działalności prowadzi formy edukacji, odpowiadające na potrzeby i oczekiwania rynku pracy. Studenci mają możliwość kształcenia w jednej z czterech dużych gałęzi nauki: medycynie, ekonomii, humanistyce oraz kierunkach technicznych, łącznie na 12 kierunkach i 18 specjalnościach. W/w uczelnia w roku akademickim 2011/2012 utworzyła nowe kierunki kształcenia dostosowane do potrzeb i oczekiwań rynku pracy:

- w Instytucie Ekonomicznym na kierunku ekonomia powołana została specjalność inwestycje w nieruchomości
- w Instytucie Humanistycznym utworzono kierunek praca socjalna
- w Instytucie Politechnicznym utworzono kierunek transport, ze specjalnościami logistyka transportu, transport drogowy.

Uczelnia badała (analizowała) potrzeby i oczekiwania oraz wymagania przedsiębiorców i inwestorów w w/w zakresie w następujący sposób:

- przygotowano badanie ankietowe, które skierowano do pracodawców z Piły i regionu. Badanie dotyczyło ewentualnego zapotrzebowania pracodawców w perspektywie pięcioletniej na inżynierów elektryków, inżynierów automatyków lub inżynierów innych specjalności, wskazanych przez przedsiębiorców
- Studium Praktyk PWSZ w Pile posiada 163 porozumienia z przedsiębiorstwami współpracy z przedsiębiorstwami z Piły i regionu, którzy na bieżąco zgłaszają zapotrzebowanie na praktykantów wszystkich kierunków i specjalności
- w PWSZ w Pile od 2003 r. funkcjonuje Biuro Karier, które podtrzymuje kontakty z pracodawcami, pozyskując od nich aktualne oferty pracy – ok. 300 ofert, dla ok. 450 stanowisk rocznie. Biuro Karier monitoruje kariery zawodowe absolwentów Uczelni. Z badań wynika, że ok. 90,00 % absolwentów Uczelni jest aktywnych zawodowo, a wielu z nich pracuje zgodnie z kierunkiem studiów (dotyczy to przede wszystkim kierunków i specjalności medycznych, technicznych, ekonomicznych i lingwistycznych)
- Uczelnia systematycznie obserwuje działania na rynku pracy oraz dokonuje analiz dokumentów m.in. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie pilskim, Biuletyn informacyjny Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu i inne.

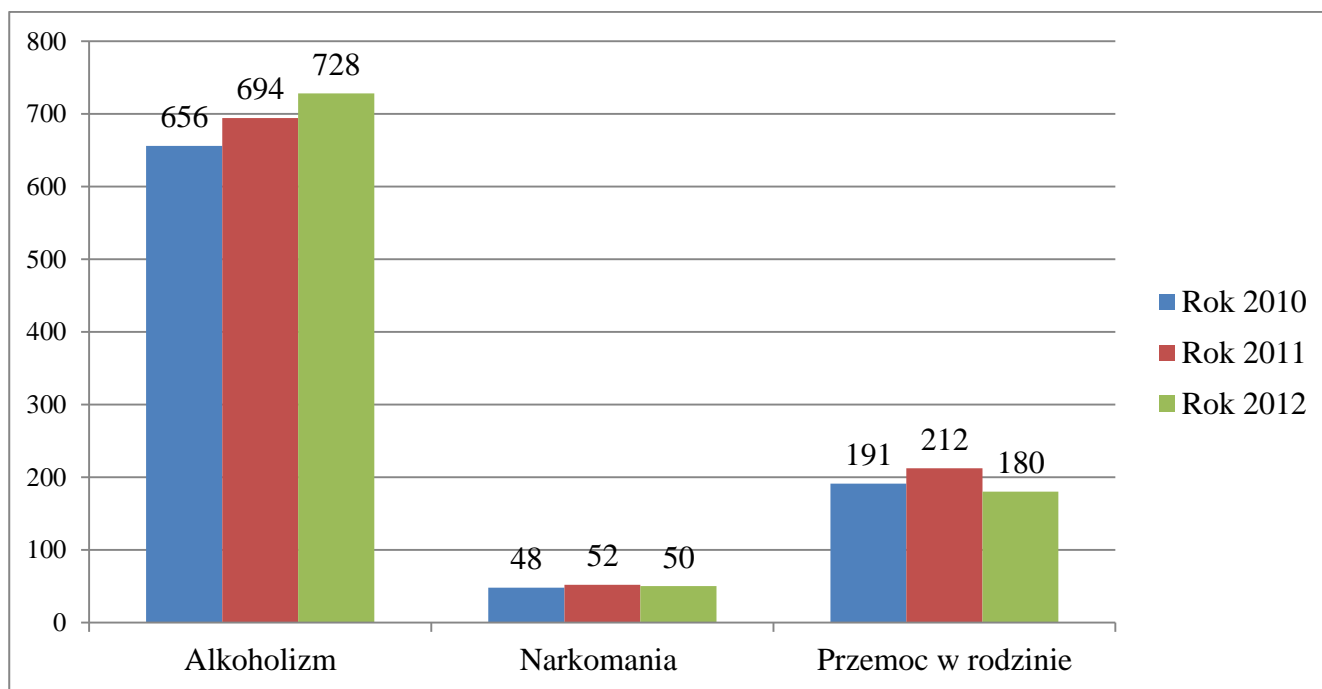
W bieżącym roku akademickim, *uchwałą Nr VII/47/13 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile z dnia 7 lutego 2013 r., w sprawie przyjęcia nowego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Stanisława Staszica w Pile*, wprowadzone zostały procedury, w których m.in. zadeklarowano wzmocnienie relacji, wymiany doświadczeń, dobrych praktyk, zbierania opinii od pracodawców oraz innych przedstawicieli rynku pracy (WUP, PUP, WARP, Invest Park, Izba Gospodarcza Północnej Wielkopolski oraz inne organizacje zrzeszające pracodawców, przedsiębiorców), podczas opracowania i oceny programu kształcenia dla kierunku studiów oraz w określaniu efektów kształcenia.

3. Działania podejmowane w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie

Problemy wynikające ze spożywania alkoholu i zażywania narkotyków stanowią obecnie jedną z poważniejszych kwestii społecznych. Zjawisko to ma istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego, jak również ogólny stan zdrowia społeczeństwa, zdolność do konkurencji na rynku pracy, a także na relacje w rodzinie, z rówieśnikami i środowisku rodzinnym. Łączna liczba osób objętych pomocą społeczną w 2012 r. z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie wyniosła 1.017. Rozmiar problemów związanych ze spożywaniem i nadużywaniem alkoholu zobowiązuje instytucje różnego szczebla do rozszerzania i skoordynowania działań profilaktyczno-edukacyjnych oraz interwencyjnych.

Dynamikę wzrostu liczby osób objętych pomocą MOPS w Pile w latach 2010-2012, udzieloną na podstawie tych przyczyn, przedstawia poniższy wykres.

Wykres 9. Osoby objęte świadczeniami z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy

Zródło: Dane MPiPS za lata 2010-2012.

Jak wynika z wykresu, liczba osób objętych świadczeniami pomocy społecznej z powodu alkoholizmu charakteryzuje się tendencją wzrostową (o ok. 4,90 % w stosunku do roku 2011 r.). Wśród osób objętych pomocą z powodu narkomanii generalnie w latach 2010-2012 obserwuje się tendencję stałą, jednak w roku 2012 r. liczba osób objętych wsparciem systemu pomocy społecznej z tego tytułu nieznacznie spadła w stosunku do roku 2011. Spadek nastąpił również wśród osób objętych pomocą z powodu zjawiska przemocy w rodzinie - o ok. 15,10 %.

Znowelizowana w 2010 roku *ustawa z dnia 29 maja 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* wprowadziła rozwiązania prawne, które na nowo uregulowały funkcjonowanie

procedury „**Niebieskiej Karty**”. Do posługiwania się procedurą NK zostały zobligowane: policja, pomoc społeczna, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, oświata oraz ochrona zdrowia. Wskazana ustawa określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego.

W związku z powyższym, Rada Miasta Piły, w drodze uchwały Nr XX/263/12 z dnia 24 kwietnia 2012 roku, przyjęła do realizacji **Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta Piły do roku 2015**. Celem głównym jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie, zapewnienie ochrony jej ofiarom oraz skuteczne oddziaływanie na jej sprawców. Wśród celów operacyjnych znalazły się wsparcie rodzin, w których stosowana jest przemoc, podniesienie świadomości mieszkańców gminy w zakresie przemocy w rodzinie oraz zacieśnienie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Dla osiągnięcia celów programowych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Pile, w roku 2012 zrealizowanych zostało szereg działań, które szczegółowo opisane zostały w Sprawozdaniu za rok 2012 z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta Piły do roku 2015.

Na podstawie Zarządzenia Nr 149(124)11 z dnia 16 maja 2011 r. Prezydenta Miasta Piły został powołany **Zespół Interdyscyplinarny**. W jego skład wchodzi przedstawiciele: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie oraz kuratorów, policji, prokuratury, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych. Zespół Interdyscyplinarny integruje i koordynuje działania podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Obsługę organizacyjną i techniczną zespołu, zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile. Zespół Interdyscyplinarny w 2012 roku odbył 5 posiedzeń Zespołu, w budynku przy ulicy Bohaterów Stalingradu 23. W związku z wejściem w życie nowych przepisów w sprawie procedury „**Niebieskiej Karty**” Zespół Interdyscyplinarny powołał w roku ubiegłym 135 grup roboczych w celu rozwiązania problemów przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach, w których działało 94 specjalistów z 23 pilskich instytucji oraz przy współpracy z Ośrodkiem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizował szkolenia i warsztaty w obszarze doskonalenia wiedzy i umiejętności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – dla pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, dzielnicowych, kuratorów i przedstawicieli ochrony zdrowia oraz rozpowszechniał informacje na temat zjawiska przemocy i

możliwości uzyskania wsparcia.

Istotnym problemem występującym w rodzinach dotkniętych przemocą jest nadużywanie alkoholu, głównie przez sprawców przemocy. Potwierdzają ten fakt policyjne statystyki. Ponadto w roku 2012 do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pile skierowano 164 wnioski o leczenie odwykowe, w tym w 147 przypadkach dotyczyły one problemu przemocy w rodzinie. W celu eliminowania niekorzystnego wpływu uzależnień na społeczność na terenie Piły realizowany był także program Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Głównym celem programu jest ograniczenie spożywania alkoholu, narkotyków i związanych z tym problemów szkolnych, społecznych i zdrowotnych. Celem realizacji działań jest konsekwentne ograniczanie wśród mieszkańców popytu na środki psychoaktywne, w szczególności alkohol oraz minimalizacja szkód zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem tych środków.

Ponadto wspólnie z Powiatową Stacją Sanitarno–Epidemiologiczną w Pile przeprowadzono konkurs pod hasłem „**STOP dopalaczom**”. Był on kierowany do uczniów klas I i II szkół gimnazjalnych powiatu pilskiego i miał na celu uświadomienie młodzieży szkodliwego wpływu substancji psychoaktywnych tzw. dopalaczy na zdrowie człowieka. Zadaniem uczestników było przygotowanie plakatu kampanii „anty-dopalaczowej” skierowanej do młodzieży. Konkurs miał na celu m.in. kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych wśród uczniów szkół gimnazjalnych, kształtowanie umiejętności dokonywania świadomych i przemyślanych decyzji, promowanie mody na niezazywanie substancji psychoaktywnych, uświadomienie młodzieży szkodliwego ich wpływu na zdrowie człowieka oraz umiejętność wyrażania własnych przemyśleń i spostrzeżeń na temat nowych modnych substancji psychoaktywnych. Podsumowanie konkursu odbyło się 31 maja 2012 r. w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pile, gdzie laureatom zostały wręczone dyplomy i nagrody rzeczowe.

Wspólnie z Ośrodkiem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pile w roku 2012 została przeprowadzona również akcja profilaktyczna „**Narkotyki! Mówię Nie!**” Była ona realizowana dwutorowo. W szkołach były prowadzone działania profilaktyczne dla młodzieży, rodziców, grona pedagogicznego, uświadamiające jakie zagrożenie stanowią środki odurzające oraz z jakimi konsekwencjami prawnymi można się spotkać posiadając lub handlując narkotykami. Zostały również zakupione testery, które były wykorzystywane do działań represyjnych przeciwko posiadaczom bądź handlarzom środków odurzających.

4. Efekty osiągnięte w ramach wspierania rodzin oraz wspomagania rozwoju dzieci i młodzieży:

- upowszechnianie nowoczesnych programów profilaktycznych i metod kształcenia postaw, służących zdrowemu i trzeźwemu życiu
- podniesienie poziomu świadomości społecznej w zakresie zagrożeń uzależnieniami
- zwiększenie efektywności działań prowadzonych w rodzinach dysfunkcyjnych
- zwiększenie dostępności i skuteczności organizowanych form pomocy psychologicznej dla ofiar przemocy
- zrównoważenie szans edukacyjnych dzieci z rodzin wielodzietnych i w trudnej sytuacji materialnej
- zwiększenie udziału osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym w edukacji szkolnej, wydarzeniach artystycznych, kulturalnych i sportowych na terenie miasta
- poszerzenie oferty poprzez wprowadzenie nowych form wsparcia
- poprawa jakości pracy instytucji pomocy społecznej w zakresie poprawy warunków życia rodziny oraz potrzeb i oczekiwań dotyczących pomocy rodzinie
- skoordynowanie pomocy socjalnej i poradniczej skierowanej do rodzin dysfunkcyjnych
- rozszerzenie oferty działań pomocowych dla dzieci i młodzieży oraz rodziców z zakresu rozwiązywania problemów i radzenia sobie w sytuacjach trudnych
- wzrost świadomości rodziców w zakresie pełnienia funkcji rodzicielskich
- zwiększenie dostępności i skuteczności działań podejmowanych przez instytucje zajmujące się problematyką uzależnień
- rozszerzenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży
- wzrost jakości kształcenia i wsparcia w placówkach oświatowych.

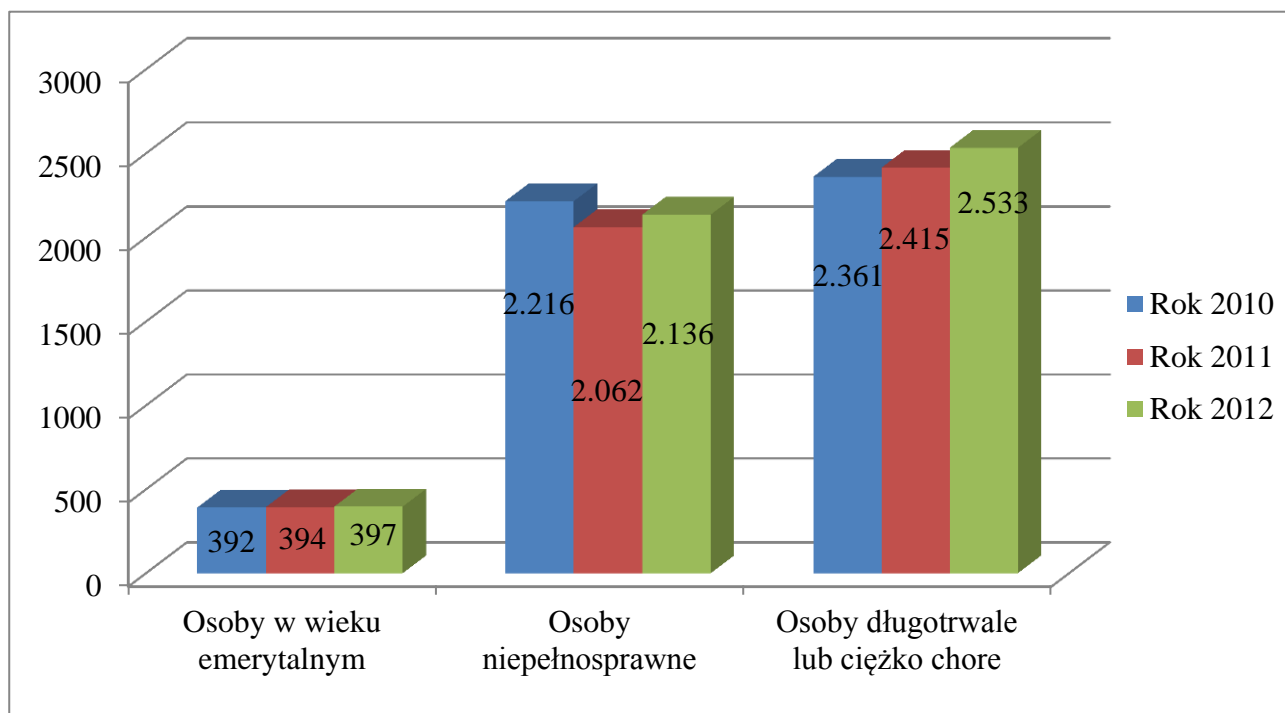
IV. Zwiększenie udziału osób starszych i niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym

Cel 3 strategii uszczegółowiony został w ramach 2 celów operacyjnych:

1. Usprawnienie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki
2. Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.

Poniższy wykres przedstawia liczbę osób długotrwale lub ciężko chorych, objętych pomocą społeczną w latach 2010-2012.

Wykres 10. Osoby w wieku emerytalnym, niepełnosprawne i długotrwale lub ciężko chore objęte pomocą w latach 2010-2012

Źródło: Dane MOPS w Pile za lata 2010-2012.

Jak wynika z wykresu, liczba osób w wieku emerytalnym objętych pomocą społeczną od 2010 r. nieznacznie wzrasta. Obserwuje się również systematyczny wzrost osób długotrwale lub ciężko chorych objętych pomocą. Liczba osób niepełnosprawnych objętych pomocą w stosunku do roku 2011 wzrosła o ok. 4,90 %.

1. Działania w zakresie opieki nad osobami starszymi

Właściwie zorganizowana opieka w domu osoby starszej bądź niepełnosprawnej potrzebującej pomocy daje oprócz zapewnienia podstawowych potrzeb bytowych, poczucie bezpieczeństwa oraz zaspokaja potrzebę kontaktu z kimś bliskim. Dzięki spełnieniu tych warunków ludzie starsi, chorzy, niepełnosprawni mogą żyć w miarę samodzielnie, pozostając nadal w miejscu zamieszkania.

Osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Jedną z najistotniejszych form świadczeń, kierowanych do osób starszych i niepełnosprawnych jest realizowanie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. W ramach zadań własnych gminy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile realizował takie usługi w roku 2012 na rzecz 185 osób, w tym 147 samotnych. Dla 178 osób świadczone usługi opiekuńcze w zakresie podstawowym, a dla 7 w formie usług specjalistycznych. Łącznie zrealizowano 63.790 godzin usług opiekuńczych.

W ramach zadań zleconych gminie MOPS w Pile realizował również usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Z usług opiekuńczych tego typu korzystało 9 osób, dla których świadczone łącznie 5.027 godzin usług. Z uwagi na sytuację demograficzną, usługi opiekuńcze są istotnym elementem systemu wsparcia.

W ramach usług opiekuńczych prowadzone były w 2012 r. również w Dziennym Domu Pomocy MOPS w Pile grupy terapeutyczne utworzone dla osób z chorobą Alzheimera oraz zespołami otępiennymi. Zajęcia prowadzone były w 3 grupach, w tym jednej placówce przy ul. Kondratowicza 19 i dwóch w placówce przy ul. Bohaterów Stalingradu 23. Pensjonariusze objęci byli odpowiednią opieką oraz terapią zajęciową dopasowaną do ich deficytów. Pensjonariusze aktywowani byli pod kątem zaspokajania potrzeb życiowych. Dla poprawy jakości życia podopiecznych realizowane były zadania z zakresu przypominania oraz utrwalania wiedzy na temat najbliższych. Chorzy realizowali zadania wynikające z planu terapii indywidualnej oraz grupowej. Działalność grup miała również na celu wsparcie rodzin opiekujących się przewlekle chorymi członkami rodziny, umożliwiając im odpoczynek, załatwienie spraw osobistych, urzędowych itp. W 2012 r. z tego typu usług opiekuńczych skorzystały ogółem 23 osoby.

W listopadzie 2012 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile przystąpił ponadto do **projektu pilotażowego, którego realizatorem jest Equinoxe Polska – teleopieka**. Equinoxe przyczynia się do poprawy jakości, komfortu życia oraz poczucia bezpieczeństwa osób starszych, samotnych oraz wszystkich innych potrzebujących wsparcia, poprzez zapewnienie wysokiej jakości sprzętu teleinformatycznego. Abonenci zagwarantowaną mają natychmiastową reakcję na zgłoszenie w zależności od problemu przez całą dobę, 7 dni w tygodniu. W projekcie, w okresie od listopada 2012 roku do marca 2013 roku brały udział 3 osoby, dwie kobiety i jeden mężczyzna. Projekt pilotażowy zakończył się dwoma rezygnacjami oraz jednym przedłużeniem komercyjnym. Reakcja na projekt pilotażowy była pozytywna. Uczestnicy projektu zwrócili uwagę na braki w systemie opieki nad osobami starszymi, chorymi, szczególnie dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania.

W celu zapewnienia poprawy bezpieczeństwa seniorom, funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Pile, w ramach działań prewencyjnych prowadzonych na terenie całej wielkopolski, a ukierunkowanych na osoby starsze, przeprowadzili w maju 2012 r. w sali konferencyjnej budynku MOPS przy ul. Bohaterów Stalingradu 23 zajęcia w ramach akcji „**Senior na drodze**”. Zajęcia miały na celu zapoznanie uczestników z przepisami ruchu drogowego, wskazanie bezpiecznych zachowań w trakcie użytkowania dróg publicznych oraz jak zachować się w trakcie zdarzenia drogowego. Poruszana była kwestia bezpiecznej jazdy samochodem, ale również rowerem. Ponadto, w sierpniu 2012 r. przeprowadzono spotkanie dla seniorów w dziennym Domu Pomocy Społecznej w Pile przy ul. Kondratowicza, podczas którego omówione zostały sposoby działania oszustów, za kogo próbują się podszywać, aby dostać się do mieszkania celem dokonania kradzieży. Przekazano podstawowe wiadomości jak uniknąć ryzykownych sytuacji. Zostały również pokazane zdjęcia bankomatów z założonymi przez przestępców nakładkami służącymi do kopiowania danych z kart bankomatowych. Również w październiku 2012 r. w Dziennym Domu Pomocy Społecznej w Pile oraz w Centrum Aktywizacji Osób Starszych i Niepełnosprawnych w Pile przeprowadzono spotkania mające na celu poprawę bezpieczeństwa seniorów, podczas których omawiano przykładowe kradzieże dokonywane na cmentarzach, targowiskach, w komunikacji publicznej. W tym miesiącu również w Centrum odbyło się spotkanie „**Zwykli – Niezwykli Seniorzy za kierownicą**”.

2. Działania w zakresie aktywizacji osób starszych i niepełnosprawnych

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób w podeszłym wieku realizowane było w 2012 r. również poprzez podejmowanie działań integrujących i aktywizujących osoby starsze i niepełnosprawne. Dla usprawnienia osób starszych i niepełnosprawnych w ramach MOPS w Pile funkcjonował **Dzienny Dom Pomocy**, który jest placówką wsparcia dziennego. Dom realizuje swą działalność w dwóch budynkach, mieszczących się przy ulicy Kondratowicza 19 oraz Bohaterów Stalingradu 23 w Pile. W strukturze jednostki działa **Centrum Aktywizacji Osób Starszych i Niepełnosprawnych**. Oferta DDP skierowana jest do osób starszych i niepełnosprawnych, umożliwiających im uczestnictwo w różnych formach zajęć aktywizujących, spotkaniach okolicznościowych oraz imprezach kulturalnych. Seniorzy mają możliwość spotykać się w takich grupach zainteresowań (m.in. literacka, fotograficzna, plastyczno–artystyczna, komputerowa, kulinarna, fitness, Nordic walking, miłośników przyrody) oraz w klubie podróżnika i dyskusyjnym klubie filmowym. W DDP odbywają się również zajęcia rekreacyjno–sportowe. W trosce o dobrą kondycję fizyczną i zdrowotną uczestników zajęć realizowany jest program profilaktyczny (modelowanie sylwetki, zajęcia na przyrządach, fotelach masujących, gimnastyka lecznicza, fitness dla seniorów). Uczestnicy zajęć mają możliwość skorzystania z całodziennego wyżywienia.

Głównym celem placówki jest podtrzymywanie i w miarę możliwości rozwijanie kondycji intelektualnej i fizycznej seniorów oraz osób niepełnosprawnych, a także umożliwienie im uczestnictwa w różnych sferach życia społecznego, zapobieganiem skrajnej alienacji i osamotnieniu, stwarzanie warunków do rozwoju osobowości, zainteresowań i predyspozycji, propagowanie zdrowego i aktywnego stylu życia osób w wieku poprodukcyjnym. Pensjonariusze DDP brali udział w różnych imprezach, spotkaniach okolicznościowych, wykładach i konferencjach organizowanych w Regionalnym Centrum Kultury, Wyższej Szkole Biznesu oraz Uniwersytecie Trzeciego Wieku.

Nadmienić należy również, że w roku 2012 Piła przystąpiła do konkursu „**Samorząd przyjazny edukacji osób starszych i integracji międzypokoleniowej**”, ogłoszonego przez senackie komisje Rodziny i Polityki Społecznej oraz Nauki, Edukacji i Sportu. Konkurs miał na celu zaprezentowanie dobrych praktyk samorządowych realizowanych na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu seniorów. W ramach konkursu MOPS, we współpracy z Regionalnym Centrum Kultury, opracował projekt „**Gmina Piła seniorom miła**”, który zajął III miejsce w ogólnopolskiej klasyfikacji projektów zgłoszonych do konkursu w kategorii gmin. Projekt prezentował działania aktywizujące skierowane do seniorów i realizowane na ich rzecz w Pile, działania mające na celu współpracę międzypokoleniową, współdziałanie w tym zakresie z organizacjami pozarządowymi oraz zasoby infrastruktury miejskiej dedykowanej seniorom.

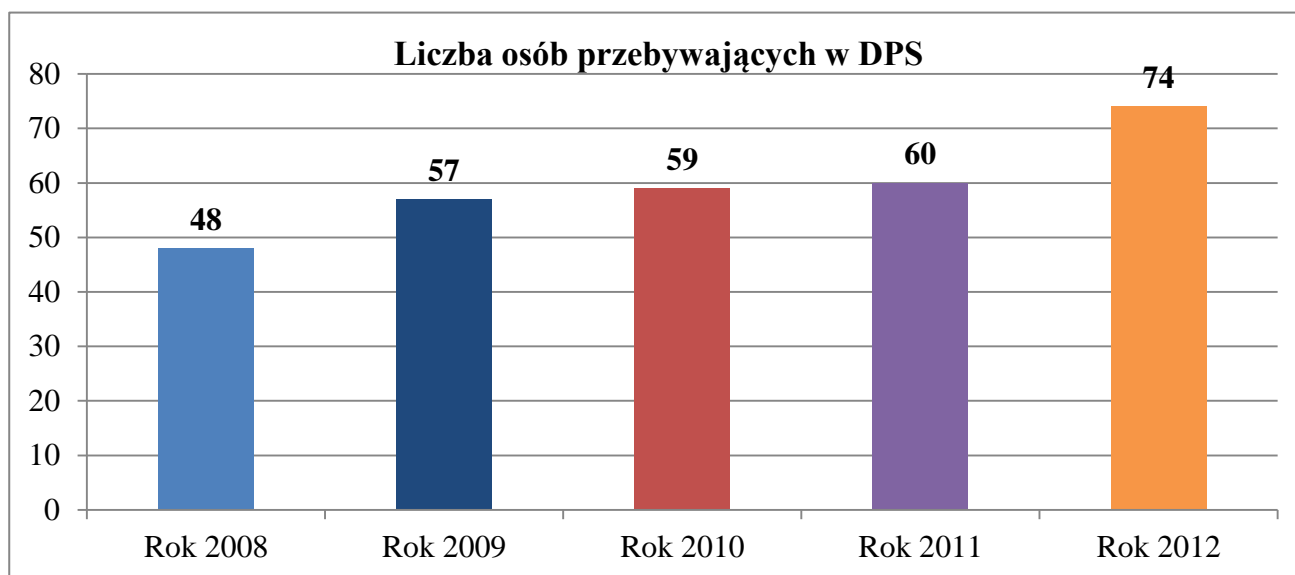
Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób chorych i niepełnosprawnych realizowane jest także poprzez wypłacanie zasiłków pielęgnacyjnych oraz opiekuńczych. Osobom niepełnosprawnym w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby, w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji, wypłacany jest zasiłek pielęgnacyjny w wysokości 153 zł miesięcznie. Natomiast osobom rezygnującym z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności, łącznie ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy drugiej osoby, wypłacany jest zasiłek w kwocie 520 zł miesięcznie. Świadczenia o których mowa powyżej są przyznawane przede wszystkim na podstawie orzeczeń o niepełnosprawności wydawanych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Brak możliwości zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom starszym wymagającym z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności całodobowej opieki powoduje, że kieruje się je do **domu pomocy społecznej**. Według stanu na 1 stycznia 2012 r. w domach pomocy społecznej przebywało 60 pensjonariuszy. W 2012 r., na podstawie skierowania z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pile, do domu pomocy społecznej trafiło kolejnych 29 osób. We wskazanym okresie 11 osób przebywających w domu pomocy społecznej zmarło, a 4

opuściły placówkę. Na dzień 31 grudnia 2012 r. w domach pomocy społecznej przebywały łącznie 74 osoby, skierowane przez MOPS w Pile. Z uwagi na tendencje demograficzne, liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej od kilku lat charakteryzuje się tendencją wzrostową.

Poniższy wykres przedstawia dynamikę wzrostu liczby osób przebywających w domach pomocy społecznej w latach 2008-2012 (wg stanu na 31 grudnia).

Wykres 11. Liczba osób przebywających w DPS w latach 2008-2012 (na 31 grudnia)

Źródło: Dane MOPS w Pile za lata 2008-2012.

3. Efekty osiągnięte w ramach zwiększenia udziału osób starszych i niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym:

- zmniejszenie skali marginalizacji społecznej osób starszych i niepełnosprawnych
- aktywizacja i integracja społeczności lokalnej
- zwiększenie osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym w wydarzeniach artystycznych, kulturalnych i sportowych na terenie miasta
- zwiększenie dostępności i wzrost poziomu świadczonych usług z zakresu pomocy społecznej dla osób starszych i niepełnosprawnych.

V. Zwiększenie dostępu mieszkańców do opieki zdrowotnej oraz podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego w mieście.

Cel 4 strategii uszczegóławiają następujące cele operacyjne:

1. Zaspokojenie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia
2. Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.

1. Działania podejmowane w zakresie zaspokojenia potrzeb mieszkańców w obszarze ochrony zdrowia

W 2012 r. zadania z zakresu ochrony zdrowia zlecane były do realizacji organizacjom pozarządowym. Cele i zadania zaplanowane do realizacji przez organizacje pozarządowe na rok 2012 określone zostały na podstawie *uchwały Nr XIV/190/11 Rady Miasta Piły z dnia 29 listopada 2011 r. w sprawie Programu współpracy Miasta Piły z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2012 rok.*

Działania w zakresie zaspokojenia potrzeb mieszkańców w obszarze ochrony zdrowia przedstawiają załącznik nr 1 oraz nr 2 do niniejszego sprawozdania.

Z danych Wydziału Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta w Pile wynika, że w ramach współpracy niefinansowej wydział wspierał w 2012 r. organizacje pozarządowe, udzielając porad na temat możliwości uzyskania środków finansowych ze źródeł publicznych oraz przygotowania w tym celu odpowiedniej dokumentacji. Ponadto, współpracował z organizacjami pozarządowymi, dążąc do wykonania zadań publicznych na rzecz mieszkańców Piły i okolic. Zgodnie z Programem, zadaniem wydziału było przeprowadzenie kampanii społecznej w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia.

W zakresie poprawy bezpieczeństwa na drogach w roku 2012 miasto wykonało remonty nawierzchni chodników wykonanych z płyt betonowych na ulicy Łącznej i Wawelskiej, remont nawierzchni jezdni przy ulicach Kusocińskiego, Drygasa, Bohaterów Stalingradu, Długosza, Kazimierza Wielkiego, Świętojańskiej i Żeleńskiego. Dokonano również przebudowy skrzyżowania przy ulicy Okólnej i Ludowej. Ponadto wyremontowano stanowisko kontroli pojazdów przy ulicy Jana Styki. Przy ulicy Promiennej wykonano przebudowę parkingu, natomiast przy ulicy Zaulek wykonano przebudowę nawierzchni jezdni z kostki betonowej. W ubiegłym roku dokonano również remontu zatoki autobusowej przy ulicy Miłej.

▪ Działania profilaktyczno-edukacyjne

Ponadto, w obszarze ochrony zdrowia prowadzone były w 2012 r. działania profilaktyczno-edukacyjne, m.in. w szkołach i placówkach oświatowych:

- w szkołach podstawowych poruszane były zagadnienia związane z bezpieczeństwem między innymi jak zachować się na drodze jako uczestnik ruchu drogowego, bezpieczeństwo w szkole i na placu zabaw, znajomość numerów alarmowych oraz w jaki sposób z nich korzystać, jak zachować się podczas takiej rozmowy kiedy dzwoniemy po pomoc, sposoby zachowania się w różnych sytuacjach, zachowanie w stosunku do osób

nieznajomych

- w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych uczniom wskazywane były natomiast zagrożenia, jakie mogą ich spotkać. Omawiane były przepisy z *ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich*, *ustawy o wychowaniu w trzeźwości* oraz wybrane przepisy karne
- w placówkach oświatowych prowadzono zajęcia profilaktyczno–edukacyjne z zakresu problemów alkoholowych i narkomanii, które poprowadzone zostały przez specjalistów i terapeutów Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno–Epidemiologicznej w Pile w ramach działań programu pt. „**Bezpieczna szkoła**”, prowadzonego w ramach prewencji przez Komendę Powiatową Policji w placówkach oświatowych. Celem naczelnym programu było ograniczenie przejawów niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży oraz uświadomienie nauczycielom oraz rodzicom zagrożeń z zakresu problematyki uzależnień oraz przestępczości wśród nieletnich. Podmiotem współuczestniczącym w realizacji programu było, poza szkołami i w/w instytucjami, Kuratorium Oświaty w Pile. Istotnym elementem realizacji przedmiotowego programu było między innymi wydawanie materiałów informacyjnych, za pomocą których przekazywane były dzieciom i młodzieży szkolnej treści o charakterze prewencyjnym. Realizacja programu polegała na przeprowadzaniu wśród uczniów szkół warsztatów dotyczących odpowiedzialności karnej nieletnich oraz z drugiej strony- organizowaniu dla nauczycieli oraz rodziców cyklu wykładów dotyczących społeczno-prawnych skutków narkomanii. Ponadto istniała stała współpraca pedagogów szkolnych z przedstawicielami Policji polegająca na stałym informowaniu stron o przejawach łamania praw na terenach szkół.
- w ramach programu „Bezpieczna Szkoła” realizowany był również program pt. „**Z Pyrkiem bezpieczniej**”. Podstawowymi założeniami przedmiotowej akcji było zwiększenie obszaru oddziaływania edukacyjnego na grupę odbiorców jakimi są dzieci, poprawa współdziałania Policji z placówkami oświatowymi oraz innymi podmiotami biorącymi udział w procesie zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom, wypracowanie pozytywnych form zagospodarowania czasu wolnego dzieciom jak również uspołecznienie działań Policji poprzez kreowanie aktywnych metod pracy i komunikacji z dziećmi w wieku szkolnym
- w ramach działań profilaktyczno-edukacyjnych w przedszkolach odbył się II Miejski Konkurs „**Bezpieczny przedszkolak**”. Pilskie przedszkolaki miały możliwość zweryfikować swoje umiejętności związane z bezpieczeństwem podczas zorganizowanego po raz drugi Miejskiego Konkursu „Bezpieczny Przedszkolak”.

Maluchy musiały zmierzyć się z zadaniami dotyczącymi zachowania bezpieczeństwa podczas zabaw, przestrzegania zasad bezpieczeństwa na drodze, bezpiecznego korzystania ze środków transportu, właściwego zachowania w sytuacjach zagrożenia a także właściwego zachowania się wobec obcych osób i zwierząt. Została również zweryfikowana znajomość telefonów alarmowych przez dzieci. Dla organizatorów nadrzędną kwestią było także przeprowadzenie weryfikacji wiedzy, postaw i umiejętności, aby nie wywoływać w dzieciach poczucia zagrożenia, ale pewność i przekonanie, że sobie poradzą. Na podsumowaniu dziecięcych zmagani pojawił się sensacyjny gość – policyjna maskotka Wielkopolskiej Policji sierż. Pyrek. Organizatorem II konkursu było Publiczne Przedszkole nr 13 w Pile oraz Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Pile, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Pile, Rada Rodziców, Komenda Powiatowa Policji w Pile

- w związku z Mistrzostwami Europy w Piłce Nożnej EURO 2012 w szkołach prowadzono również jako uczestników imprez sportowych w ramach ogólnokrajowego programu pt. „**Jestem Kibicem przez duże K**”. Również w związku z Mistrzostwami Policja prowadziła działania na rzecz kampanii społecznej mającej na celu zwrócenie uwagi na problem komercyjnego wykorzystania dzieci w celach seksualnych pt. „**Nie przegraj**”. Adresatami kampanii oprócz dzieci i młodzieży byli rodzice, nauczyciele, pedagodzy, opiekunowie. Podstawowym celem kampanii było zwiększenie wiedzy młodzieży na temat negatywnych konsekwencji i zagrożeń związanych z kontaktami seksualnymi z osobami dorosłymi. Zapewnienie młodzieży wsparcia w trudnych sytuacjach związanych z podejmowaniem kontaktów seksualnych z dorosłymi, w tym celach komercyjnych. Na stronie internetowej Komendy Powiatowej Policji w Pile umiejscowiony jest baner odsyłający do strony dla młodzieży oraz Telefonu Zaufania 116 111
- w dniach 19 i 20 kwietnia 2012 r. na terenie miasteczka ruchu drogowego przy ul. Bydgoskiej w Pile, odbył się finał **Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym dla szkół podstawowych i gimnazjalnych**. Uczestnicy musieli zmierzyć się z testem wiedzy o podstawowych zasadach bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Natomiast w części praktycznej pokonać na rowerze specjalnie przygotowany tor przeszkód oraz poruszać się po miasteczku zgodnie z przepisami stosując się do znaków drogowych. Organizatorem turnieju była Komenda Powiatowa Policji w Pile, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Pile, Kuratorium Oświaty w Pile, Stowarzyszenie Bezpieczny Powiat oraz Związek Harcerstwa Polskiego w Pile

- w okresie ferii zimowych mając na uwadze konieczność zapewnienia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, Policja wzmożyła działania prewencyjne. Przed feriami informowano o bezpiecznym zachowaniu się w trakcie zabaw. Dokonywano kontroli miejsc, w których mogła przebywać młodzież. Nawiązano współpracę ze szkołami, w których były organizowane zajęcia dla dzieci i młodzieży
- w trakcie trwania wakacji letnich na terenie powiatu pilskiego przeprowadzono także działania pt. **„Bezpieczne wakacje 2012”**, których podstawowym celem było zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży podczas wypoczynku letniego, realizowane we współpracy z: Kuratorium Oświaty, Straży Leśnej z Nadleśnictwa Kaczory, Straży Leśnej z Nadleśnictwa Zdrojowa Góra, Straży Miejskiej w Pile, Państwowej Straży Pożarnej w Pile, Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pile, Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Pile, Straży Ochrony Kolei w Pile. W okresie letnim przeprowadzano kontrole miejsc zbiorowego wypoczynku, ale również dzikich kąpielisk. Wspólnie z pracownikami Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pile policjanci prowadzili kontrole miejsc zbiorowego wypoczynku dzieci i młodzieży. Przeprowadzono kilkanaście takich kontroli, kolonii i półkolonii organizowanych na terenie powiatu pilskiego. W trakcie ich z uczestnikami rozmawiano na temat bezpieczeństwa kładąc szczególny nacisk na bezpieczny wypoczynek nad wodą.

Profilaktyka w szkołach była realizowana także pod hasłem **„Szkoła z pasją”** oraz **„Akcja: Bezpieczna szkoła”**. W ramach działań realizowano przedsięwzięcia wychowawcze, które skierowane były na zapobieganie i przeciwdziałanie problemom dzieci i młodzieży. Wychowawcy realizowali z klasami takie zagadnienia tematyczne jak:

- „Odkrywamy swoje pasje”
- „Gość z pasją”
- „Pasja lekiem na nudę”
- „Rodzic z pasją”,
- „Bezpieczeństwo w ruchu drogowym”
- „BHP – co to znaczy”
- „Znam i przestrzegam regulaminy szkolne”.

Szkoły brały również udział w ogólnopolskich programach:

- Program profilaktyczny w klasach gimnazjum „Uzależnienie od alkoholu a konsekwencje społeczne”

- Program Profilaktyczny w klasach 4-6 szkoły podstawowej – „Po dwóch stronach lustra”- przeciwdziałanie przemocy
- „Warto być dobrym” – kampania edukacyjna, kreująca dobre postawy dla uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum
- „Ratujemy i Uczymy Ratować”- program organizowany przez Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy
- „Baw się i bądź bezpieczny” - II edycja ogólnopolskiej kampanii edukacyjnej pod patronatem Ministerstwa Edukacji Narodowej
- „Klub Bezpiecznego Puchatka” dla pierwszoklasistów
- „Trzymaj Formę” - program profilaktyczno- edukacyjny
- „Bądźmy zdrowi - wiemy, więc działamy” - program profilaktyczno-edukacyjny
- „Moje dziecko idzie do szkoły” - program profilaktyczno- edukacyjny
- „Nie pal przy mnie, proszę” - program profilaktyczno- edukacyjny
- Środowiskowy Program Wychowania Zdrowotnego w Szkole - realizacja w ramach działań Szkoły Promującej Zdrowie
- „5 porcji warzyw, owoców lub soku” - II edycja programu edukacyjnego pod patronatem Ministerstwa Edukacji Narodowej
- „Bezpieczne wakacje”.

Działalność profilaktyczną, m.in. o charakterze informacyjnym w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, prowadzono w szkołach także w następujących formach:

- „Młodzież wolna od uzależnień” - program profilaktyczny
- „Odpowiedzialność prawna nieletnich w kontekście problematyki uzależnień”
- „Środki psychoaktywne i ich wpływ na młodzież”
- „Wpływ alkoholu na zachowania agresywne”
- „Młodzież wolna od uzależnień”
- „Dopalaczom – nie”, „Nowe zagrożenie – dopalacze” - pogadanki w klasach.

2. Działania w zakresie przeciwdziałania przestępczości

Z danych Komendy Powiatowej Policji w Pile wynika, że liczba popełnionych i wykrytych przestępstw na terenie Piły w roku 2012 (wszczęte śledztwa i dochodzenia) wynosiła ogółem – 2186, wykrywalność – 76,80 %, w tym wybrane kategorie:

- przestępstwa kryminalne – 1508, wykrywalność – 72,30 %:
 - kradzież – 466, wykrywalność – 40 %

- kradzież z włamaniem – 196, wykrywalność – 43,40 %
- rozbój, wymuszenie rozbójnicze – 27, wykrywalność – 96,40 %
- bójka, pobicie – 23, wykrywalność – 91,90 %
- uszkodzenia ciała – 66, wykrywalność – 95 %
- uszkodzenie rzeczy – 149, wykrywalność – 41,50 %.

▪ **Działania realizowane przez KPP w Pile i inne instytucje**

W zakresie przeciwdziałania przestępczości w Pile w 2012 r. prowadzone były działania przez Komendę Powiatową Policji w Pile, jak również przez inne podmioty, często w ramach współpracy z następującymi podmiotami.:

- przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazjalne, i ponadgimnazjalne – prowadzono spotkania profilaktyczne z uczniami, rodzicami, pedagogami, nauczycielami, dyrektorami placówek, szeroko pojęta edukację profilaktyczną - działania opisane uprzednio
- Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Pile, Centrum Aktywizacji Osób Starszych i Niepełnosprawnych w Pile – prowadzono spotkania profilaktyczne dla seniorów, opisane uprzednio
- Miejski Zakład Komunikacji w Pile –przeprowadzono szkolenie dla kierowców z linii podmiejskich z zakresu samoobrony i zachowania w trudnych sytuacjach szczególnie z nietrzeźwym, agresywnym pasażerem. Ponadto, przed Świątami Bożego Narodzenia przeprowadzono kampanię informacyjną na monitorach LCD umieszczonych w autobusach pt. „**Uważaj. Dla złodzieja nie ma Świąt!**”. Równocześnie dzielnicowi otrzymali ulotki dotyczące zabezpieczenia własnego mienia, z którymi docierali do mieszkańców i właścicieli punktów handlowo- usługowych

- Rzecznik Praw Konsumenta – udział w **Olimpiadzie Wiedzy Konsumentckiej** dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, wykład na temat bezpiecznych zakupów przez

Internet, udział w seminarium pt. „**Bądź świadomym konsumentem 50 +**” - wykład na temat bezpieczeństwa dokonywania zakupów

- Wojewódzki Konserwator Zabytków Delegatura w Pile – kontrola zabezpieczenia kościołów
- Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Pile – przy organizacji Finału Powiatowego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym dla szkół podstawowych i gimnazjalnych, opisanego uprzednio
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Pile – współorganizowanie konkursu plastycznego dla gimnazjalistów pt. „**STOP Dopalaczom**”
- Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pile – wspólna akcja pt. „**Narkotyki! Mówię Nie!**” - spotkania w szkołach, zakup narkotesterów przez Ośrodek
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile – współdziałanie w ramach pomocy bezdomnym
- Straż Miejska w Pile – w siedzibie zamontowany został podgląd monitoring w postaci dwóch monitorów i klawiatury do ręcznego sterowania kamerami, a na terenie miasta zwiększono monitoring o kolejne 7 kamer obrotowych
- Rady Osiedla, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe – spotkania organizowane przez Rady Osiedla poświęcone bezpieczeństwu, w których, w ramach działań w zakresie wspierania solidarności mieszkańców, uczestniczyli dzielnicowi, którzy, w ramach przedsięwzięcia edukacyjno-informacyjnego pt. „**Bezpieczne miasto**” prowadzili również spotkania dla mieszkańców spółdzielni, wspólnot mieszkaniowych osób prowadzących działalność usługowo-handlową bądź gospodarczą, celem analizy występujących zagrożeń oraz wypracowywania rozwiązań mających na celu poprawę bezpieczeństwa na osiedlach mieszkalnych
- placówki handlowe- w siedzibie PSS „Społem” w Pile funkcjonariusze KKP w Pile uczestniczyli w spotkaniach z kierownikami poszczególnych placówek handlowych zrzeszonych przy PSS, podczas których poruszano tematy bezpieczeństwa w placówkach, zachowania się personelu w trakcie napadu i po zdarzeniu
- Sąd Rejonowy w Pile, Prokuratura Rejonowa w Pile, KPP w Pile, Wielkopolska Izba Adwokacka- w ramach ogólnopolskiego **Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw** pracownicy tychże instytucji oraz policjanci pełnili dyżury, podczas których przybywające osoby mogły uzyskać niezbędne porady w tematyce dotyczącej przestępczości.

▪ Działania bieżące KPP w Pile

Ponadto KPP w Pile w ramach prewencji podejmowała również działania bieżące, jak m.in.:

- współpraca z Polskim Związkiem Działkowców oddział Piła – spotkania z Zarządami Ogrodów Działkowych dotyczących bezpieczeństwa na ogrodach
- współpraca ze Strażą Miejską w Pile – wspólne patrole i wymiana informacji dot. między innymi miejsc zagrożonych
- uczestniczenie w zorganizowanym na pilskiej wyspie pikniku recyklingowo-rowerowym, w ramach prowadzonej akcji „**Rower na zdjęciu**”, w trakcie której odbyło się znakowanie rowerów, polegające na zrobieniu zdjęcia roweru, przekazaniu właścicielowi do wypełnienia i przechowywania ankiety oraz oznakowaniu roweru naklejką z indywidualnym numerem
- uczestniczenie w zorganizowanej na pilskim deptaku przy ul. Śródmiejskiej w Pile zbiórce krwi, gdzie mieszkańcy mieli możliwość spojrzeć na świat przez tzw. alkoholowe i wykonać pewne ćwiczenia, co miało na celu uświadomienie przede wszystkim kierowców.
- prowadzenie patroli policyjnych w formie patroli interwencyjnych – zmotoryzowanych i pieszych. W ramach działań doraźnych wskazywane były miejsca zagrożone, które patrol i dzielnicowi mieli obowiązek w trakcie pełnionej służby, obchodu skontrolować. Wskazywane były również miejsca zagrożone, gdzie według prowadzonej analizy dochodzi do większej liczby popełnianych przestępstw bądź wykroczeń, w które, w ramach dyslokacji służby, kierowane były patrole policyjne.

3. Efekty osiągnięte w ramach zwiększenia dostępu mieszkańców do opieki zdrowotnej oraz podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego w mieście:

- podniesienie poziomu świadomości społecznej w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej
- poszerzenie wiedzy mieszkańców w zakresie przestępczości i jej skutków
- zwiększenie bezpieczeństwa na drodze.

VI. Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego

Cel 5 strategii realizowano w ramach 2 celów operacyjnych:

1. Doskonalenie kadr i służb pomocowych oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej
2. Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego.

1. Działania na rzecz doskonalenia kadr i służb pomocowych oraz rozwijania infrastruktury lokalnej

W 2012 roku wzrosło zatrudnienie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pile w porównaniu z rokiem 2011. Wzrost ten wynikał z konieczności dostosowania zatrudnienia do stopnia złożoności realizowanych zadań oraz wiązał się z realizacją nowego zadania, wynikającego z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – asysty rodzinnej, co pociągało za sobą konieczność utworzenia nowych stanowisk pracy i zatrudnienie 6 asystentów rodziny.

Według stanu na 31 grudnia 2012 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile zatrudniał 129 pracowników na umowę o pracę, w tym 3 z nich przebywało na urlopie wychowawczym. W ogólnej liczbie 129 zatrudnionych:

- 49 pracowników to pracownicy obsługi administracyjnej, finansowej, gospodarczej oraz dyrekcja, radcy prawni i psycholog
- 40 pracowników to pracownicy socjalni, w tym realizujący pracę socjalną w rejonach (31 pracowników) oraz z osobami bezdomnymi w terenie (2 pracowników) i w Ośrodku Wsparcia (1 pracownik). Ponadto pracownicy socjalni zatrudnieni byli przy realizacji projektu pilotażowego (2 pracowników) oraz w DDP (1 pracownik). Z tej grupy 2 pracowników przebywa na urlopie wychowawczym i 1 pracownik na urlopie macierzyńskim
- 19 pracowników zatrudnionych było w Dziennym Domu Pomocy
- 6 pracowników zatrudnionych było w sekcji świadczeń rodzinnych
- 5 pracowników zatrudnionych było przy obsłudze funduszu alimentacyjnego
- 6 pracowników zatrudnionych było przy realizacji projektu systemowego współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego
- 3 pracowników zatrudnionych było przy realizacji projektu konkursowego współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego
- 6 pracowników to asystenci rodziny realizujący zadania z zakresu wspierania rodziny.

Ponadto 4 osoby świadczyły swoje usługi w 2012 r. ramach wolontariatu.

Pracownicy ośrodka podwyższali swoje kwalifikacje zawodowe, w tym w ramach:

- studiów wyższych
- studiów podyplomowych
- specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego
- szkoleń i konferencji o tematyce związanej z realizowanymi zadaniami
- spotkań doradczych

- wizyt studyjnych propagujących dobre praktyki.

Niektóre w/w form realizowane były w ramach projektu „**Podwyższanie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej**”, realizowanego od kilku lat przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu, w ramach Działania 1.2 Wsparcie systemowe instytucji pomocy i integracji społecznej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Były one finansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

W ramach w/w projektu pracownicy MOPS w Pile mogli uczestniczyć w następujących szkoleniach i wizytach studyjnych:

- „Kontrakt socjalny i tworzenie indywidualnych programów aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym”
- „Kontraktowanie w pracy socjalnej, w tym z osobami niepełnosprawnymi”
- „Praca z rodziną dysfunkcyjną”
- „Przemoc w rodzinie”
- “Streetworker jako nowa forma pracy socjalnej”
- “Wypalenie zawodowe kadry socjalnej”
- “Stosowanie procedur administracyjnych w pomocy społecznej”
- “Kurs interpersonalny”
- “Mediacje rodzinne”
- “Lider ekonomii społecznej w gminie”
- “Wizyta studyjna pn. “Dobre praktyki w Wielkopolsce”
- Kodeks postępowania administracyjnego.

Pracownicy ośrodka podnosili kwalifikacje zawodowe w ramach Działania 1.45 Kształcenie kadry zarządzającej instytucji pomocy i integracji społecznej w formie studio podyplomowych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, realizowanego przez Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich w Warszawie. Ponadto swoje kwalifikacje, poprzez specjalizację w zawodzie, podnosili pracownicy socjalni.

W 2012 roku swoje kwalifikacje podnosiła również kadra nauczycielska, pedagodzy i psychologowie pilskich szkół, poprzez:

- studia podyplomowe z zakresu oligofrenopedagogiki, terapii pedagogicznej, psychoterapii poznawczo-behawioralnej, pedagogiki wczesnoszkolnej, logopedii oraz logopedii z elementami terapii pedagogicznej, jak również studia w zakresie zarządzania oświatą i z zakresu wiedzy o społeczeństwie - 39 nauczycieli
- studia magisterskie uzupełniające - 6 nauczycieli

- szkolenia
- kursy z zakresu między innymi terapii pedagogicznej, terapii behawioralnej dla dzieci z autyzmem
- kursy doskonalenia zawodowego
- szkolenie z zakresu procedury „Niebieska Karta”.

Łącznie z tych form kształcenia skorzystało 445 nauczycieli.

Swoje kwalifikacje zawodowe podnosili również wychowawcy i nauczyciele pracujący w przedszkolach. I tak:

- 6 nauczycieli ukończyło studia podyplomowe z zakresu terapii pedagogicznej i neurologopedii
- 4 nauczycieli ukończyło studia magisterskie
- 150 nauczycieli uczestniczyło w szkoleniach i kursach, między innymi z zakresu komunikacji alternatywnej w pracy z dzieckiem z zaburzeniami mowy, terapii pedagogicznej, kursach dotyczących kształtowania u dzieci odporności emocjonalnej, praca z dzieckiem, a normy obowiązujące w przedszkolu, prawa dziecka, czy pedagogika zabawy.

2. Działania z zakresu wspierania instytucji społeczeństwa obywatelskiego

Miasto aktywnie współpracuje z organizacjami pozarządowymi, zlecając im corocznie do realizacji wiele zadań własnych zabezpieczając w swoim budżecie odpowiednie środki na ten cel. W 2012 r. współpraca samorządu miasta Piły z organizacjami pozarządowymi realizowana była zgodnie z **Programem współpracy samorządu gminy Piła z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2012 rok**, przyjętym przez Radę Miasta Piły *uchwałą Nr XIV/190/11 z dnia 29 listopada 2011 r.* Program określił zasady współpracy z sektorem pozarządowym oraz wytyczył kierunki działania w sferze pożytku publicznego, zmierzające do zaspokojenia potrzeb mieszkańców miasta Piły i wzmocnienia aktywności społeczności lokalnej.

Celem głównym programu było budowanie partnerstwa między samorządem Piła a organizacjami i podmiotami, służącego rozpoznawaniu i zaspokajaniu potrzeb mieszkańców oraz wzmocnieniu aktywności obywatelskiej w realizacji priorytetów rozwoju miasta i rozwiązywaniu problemów lokalnych poprzez:

- wspieranie aktywności społeczności lokalnych
- umocnienie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie i miasto; - tworzenie warunków dla powstawania inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej

- zwiększanie udziału sektora obywatelskiego w kreowaniu polityki społecznej w mieście Piła
- wprowadzanie nowatorskich działań na rzecz mieszkańców
- integrację podmiotów polityki lokalnej
- zmniejszanie kosztów ponoszonych przez budżet miasta na wykonywanie usług publicznych przy utrzymaniu standardów świadczonych usług
- poprawę jakości życia mieszkańców poprzez zaspokajanie potrzeb społecznych
- otwarcie na innowacyjność i konkurencyjność poprzez umożliwienie organizacjom i podmiotom indywidualnego wystąpienia z ofertą realizacji projektów konkretnych zadań publicznych, które prowadzone są przez samorząd
- polepszanie współpracy samorządu gminy Piła z organizacjami i podmiotami.

W ramach realizacji Programu w 2012 r. współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz innymi uprawnionymi podmiotami odbywała się m.in. w formie:

- zlecenia realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
- udostępnienia na preferencyjnych zasadach lokali komunalnych
- nieodpłatnego udostępnienia pomieszczeń w celu organizowania konferencji, seminariów, spotkań, konsultowania projektów aktów normatywnych dotyczących sfery zadań publicznych z Gminną Radą Działalności Pożytku Publicznego Miasta Piły
- realizacji wspólnych projektów i działań na rzecz społeczności lokalnej
- objęcia patronatem Prezydenta Miasta Piły działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe.

Zakres zadań publicznych, których realizację miasto przekazało organizacjom pozarządowym i podmiotom uprawnionym obejmował:

- ochronę zdrowia
- pomoc społeczną
- gospodarkę komunalną
- kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego
- kulturę fizyczną
- inne zadania publiczne.

Na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej w roku 2012, zgodnie z podpisanymi umowami, dotacje przyznano 11 organizacjom, którym zlecono realizację 18 zadań:

- zapewnienie schronienia osobom bezdomnym to jedno z kluczowych zadań gminy zleconych w ramach powierzenia organizacji pozarządowej – Pilekiemu Centrum Pomocy Bliźniemu Monar- Markot. Organizacja zapewnia schronienie osobom bezdomnym mając do dyspozycji dwa budynki: przy al. Niepodległości i ul. Długosza. W roku 2012 MOPS skierował do PCPB 166 osób
- dożywianie to drugie z podstawowych zadań zleconych przez gminę organizacjom pozarządowym. W ramach dożywiania w postaci ciepłego posiłku Caritas Parafii pw. św. Antoniego w Pile objął pomocą 78 osób
- w 2012 r. w ramach zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe został zorganizowany wypoczynek letni w formie kolonii i dwóch obozów dla 98 dzieci. W dwóch półkoloniach wypoczywało ogółem 85 dzieci. Ponadto 60 dzieci skorzystało z wyjazdów na trzydniowe wycieczki
- ponadto Pileki Bank Żywności w 2012 r. wydał artykuły spożywcze dla 2.560 osób. PBŻ realizując zadanie w postaci pozyskiwania i dystrybucji mebli oraz sprzętów gospodarstwa domowego, objął pomocą rzeczową 65 rodzin.
- Dla osiągnięcia celów programowych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Pile, w roku 2012 zrealizowanych zostało szereg działań, które szczegółowo opisane zostały w Sprawozdaniu za rok 2012 z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta Piły do roku 2015.

Więcej informacji na stronie internetowej www.pila.pl w zakładce „Organizacje pozarządowe” – Sprawozdania z realizacji programów współpracy z organizacjami pozarządowymi - Sprawozdanie z realizacji programu współpracy organizacji pozarządowych z samorządem Miasta Piły.

3. Efekty osiągnięte w ramach rozwoju kapitału społecznego i ludzkiego:

- wzrost profesjonalizacji kadry pomocy społecznej,
- wzrost jakości świadczonych usług,
- rozwój działalności organizacji pozarządowych.

VII. Podsumowanie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem opierającym się na założeniu, że to pomoc społeczna jest instytucją odpowiedzialną za rozwiązywanie problemów społecznych, mimo iż ujęto w niej działania długofalowe, ukierunkowane na rozwiązania istniejących problemów, nieograniczających się tylko do zadań wskazanych w ustawie o pomocy społecznej. Trzeba pamiętać, iż pojęcia pomocy społecznej i polityki społecznej to nie są synonimy, a strategia rozwiązywania problemów społecznych jest ściśle powiązana z planami rozwoju społecznego.

Analiza materiałów przekazanych do sporządzenia sprawozdania przez podmioty uczestniczące w realizacji zadań pozwala na stwierdzenie, że rozwiązywanie problemów społecznych w gminie Piła nie koncentruje się wyłącznie na udzielaniu wsparcia materialnego mieszkańcom wymagającym pomocy. Realizowany jest interdyscyplinarny model podejścia do problemów i włączenie w ich rozwiązywanie podmiotów realizujących zadania w różnych obszarach życia, tworzący system wsparcia, szczególnie psychologicznego, prawnego, poprzez świadczenie profesjonalnej terapii oraz inne działania wspierające rodziny. Dowodzi to faktu, iż Piła posiada duży potencjał podmiotów życia społecznego zaangażowanych w realizację strategii, które w optymalny sposób wykorzystują własne zasoby, możliwości materialne oraz personalne niezbędne do rozwiązywania problemów społecznych. Proponowane w 2012 r. działania służyły też zapewnieniu mieszkańcom warunków aktywnego udziału rodzin w życiu społeczności lokalnej i wzmacnianiu więzi rodzinnych.

Osiągnięciu w 2013 r. celów przewidzianych w Strategii służyć będzie kontynuowanie zadań dotychczas realizowanych oraz proponowanie nowych przedsięwzięć, dostosowanych do potrzeb i oczekiwań mieszkańców.

ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA PIŁY

/-/ Krzysztof Szewc

**Załącznik nr 1 Liczba przedsięwzięć w zakresie pro moci zdrowia i profilaktyki zdrowotnej
(działania realizowane w ramach współpracy pozafinansowej)**

Lp.	Nazwa organizacji	Rodzaj przedsięwzięcia	Czas trwania	Efekty współpracy
1.	In-Out PR Katarzyna Mitula	W związku z miesiącem „Rozwój Wstążki” informowanie o bezpłatnych badaniach mammograficznych i konsultacjach medycznych udzielanych w Atrium Kasztanowa	13-14.10.2012 r.	Rozpowszechnienie informacji w Urzędzie Miasta Piły.
2.	Geneva Trust Polska Sp. z o.o. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Profilaktyka i Diagnostyka	Zorganizowanie badań mammograficznych dla mieszkanek Piły. Celem jest przede wszystkim profilaktyka i ochrona zdrowia.	01-02.12.2012 r.	Badania mammograficzne dla mieszkanek Piły w wieku 50-69 lat, badania bezpłatne. Brak danych co do ilości osób objętych badaniem.
3.	NZOZ Medica Centrum Nowoczesnej Diagnostyki	Zorganizowanie badań mammograficznych dla mieszkanek Piły. Celem jest przede wszystkim profilaktyka i ochrona zdrowia.	14.11.2012 r.	Badania mammograficzne dla mieszkanek Piły w wieku 50-69 lat, badania bezpłatne, informacja o badaniu została przekazana dla poszczególnych Wydziałów Urzędu Miasta Piły. Brak danych co do ilości osób objętych badaniem.
4.	Geneva Trust Polska Sp. z o.o. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Profilaktyka i Diagnostyka	Zorganizowanie badań mammograficznych dla mieszkanek Piły. Celem jest przede wszystkim profilaktyka i ochrona zdrowia. Zaproszenia wysyłane zostały listownie do grupy osób, które podlegają badaniom nieodpłatnym finansowanym przez NFZ.	13-14.08.2012 r.	Badania mammograficzne dla mieszkanek Piły w wieku 50-69 lat odbywały się bezpłatnie, dla osób spoza tej granicy odbywały się odpłatnie. Brak danych co do ilości osób objętych badaniem.
5.	Wojewódzki Ośrodek Koordynujący Populacyjny Program Profilaktyki i Wczesnego Wykrywania Raka Szyjki Macicy w Poznaniu	Rozpowszechnienie badań cytologicznych, profilaktyki raka szyjki macicy. Celem jest przede wszystkim profilaktyka i ochrona zdrowia.	cały rok	Zostawienie ulotek w Urzędzie Miasta Piły, rozwieszenie plakatu.

6.	Audiofon-Brzoza s.c. H.R.K. Duczyc	Wykonanie badań w „Słuchobusie”. Celem jest przede wszystkim profilaktyka i ochrona zdrowia.	24-25.08.2012 r.	W „Słuchobusie” na Placu Zwycięstwa odbyły się badania słuchu, porady w doborze protez, pomiary nasilenia hałasu, rozdanie ulotek. Brak danych co do ilości osób objętych badaniem.
7.	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Piły	Akcja „Tydzień dla serca”. Celem przede wszystkim profilaktyka chorób układu krążenia oraz edukacja zdrowotna.	04.06.2012 r.	W Holu Urzędu Miasta Piły odbył się pomiar ciśnienia tętniczego krwi, zawartości glukozy we krwi, pomiar zawartości tkanki tłuszczowej, poradnictwo żywieniowe i antynikotynowe, rozdanie ulotek. Akcja cieszyła się sporym zainteresowaniem urzędników, jak i klientów.
8.	Geneva Trust Polska Sp. z o.o. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Profilaktyka i Diagnostyka	Zorganizowanie badań mammograficznych dla mieszkank Piły. Celem jest przede wszystkim profilaktyka i ochrona zdrowia. Zaproszenia wysyłane zostały listownie do grupy osób, które podlegają badaniom nieodpłatnym finansowanym przez NFZ.	31.01- 01.02.2013 r.	Badania mammograficzne dla mieszkank Piły w wieku 50-69 lat, badania bezpłatne. Brak danych co do ilości osób objętych badaniem.
9.	NZOZ Medica Centrum Nowoczesnej Diagnostyki	Zorganizowanie badań mammograficznych dla mieszkank Piły. Celem jest przede wszystkim profilaktyka i ochrona zdrowia.	11.02.2013 r.	Badania mammograficzne dla mieszkank Piły w wieku 50-69 lat, badania bezpłatne. Brak danych co do ilości osób objętych badaniem.
10.	Geneva Trust Polska Sp. z o.o. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Profilaktyka i Diagnostyka	Zorganizowanie badań mammograficznych dla mieszkank Piły. Celem jest przede wszystkim profilaktyka i ochrona zdrowia. Zaproszenia wysyłane zostały listownie do grupy osób, które podlegają badaniom nieodpłatnym finansowanym przez NFZ.	04.04.2013 r.	Badania mammograficzne dla mieszkank Piły w wieku 50-69 lat, badania bezpłatne. Brak danych co do ilości osób objętych badaniem.
11.	NZOZ Medica Centrum Nowoczesnej Diagnostyki	Zorganizowanie badań mammograficznych dla mieszkank Piły. Celem jest przede wszystkim profilaktyka i ochrona zdrowia.	19.04.2013 r.	Badania mammograficzne dla mieszkank Piły w wieku 50-69 lat, badania bezpłatne. Brak danych co do ilości osób objętych badaniem.

**Załącznik nr 2 Liczba opracowanych i realizowanych programów zdrowotnych oraz liczba osób nimi objętych
(realizacja zadań publicznych w trybie uproszczonym – dotacje)**

Lp.	Nazwa podmiotu (adres, rodzaj podmiotu*)	Zadanie (nazwa, cel)	Wspieranie/ powierzenie	Sposób wykonania zadania, efekty realizacji, liczbowe określenie realizacji zadania
1.	Stowarzyszenie Piłski Klub Amazonek w Pile, ul. Niemcewicza 12d, 64-920 Piła	Prowadzenie kampanii społecznej w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia	Wspieranie	Zadanie publiczne pt. "Ochrona i promocja zdrowia" polegało na promowaniu wśród społeczeństwa miasta Piły i okolic samobadania piersi i mobilizacji do wczesnego wykrywania raka poprzez współorganizację VII Marszu Zdrowia w październiku-miesiącu walki z rakiem piersi. Zadanie publiczne zostało wykonane zgodnie z przeznaczeniem, wykonano dwa banery i rollup, zakupiono nagrody (Książki 2 egz.) i baloniki – 2100 szt.
2.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Koło Przyjaciół Dzieci z Cukrzycą w Pile, ul. Sikorskiego 33, 64-920 Piła	Prowadzenie kampanii społecznej w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia	Wspieranie	Zadanie publiczne pt.: "I Ty możesz zapanować nad cukrzycą" polegało na przeprowadzeniu bezpłatnych badań w dniu 14.11.2012r. Poziomu glukozy we krwi, ciał ketonowych we krwi, hemoglobiny glikowanej, nauki obsługi glukometrów, nauki samokontroli w prowadzeniu cukrzycy, popularyzowanie wiedzy nt. cukrzycy poprzez rozdawanie materiałów edukacyjnych. Zadanie publiczne zostało wykonane zgodnie z przeznaczeniem, wykonano 142 badania glukozy we krwi, wykonano 94 badania hemoglobiny glikowanej, wykonano 15 badań ciał ketonowych, wydano ponad 1300 ulotek i materiałów edukacyjnych nt. Cukrzycy i nauki samokontroli, wydano 50 bransolet informujących, że osoba jest chora na cukrzycę, wydano 20 glukometrów oraz udzielono instrukcji ich obsługi. Badań dokonano na 142 osobach.
3.	Stowarzyszenie Piłski Klub Amazonek w Pile, ul. Niemcewicza 12d, 64-920 Piła	Prowadzenie kampanii społecznej w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia	Wspieranie	Zadanie publiczne pt.: "Profilaktyka zdrowotna" polegało na promowaniu wśród społeczeństwa miasta Piły samobadania piersi poprzez opracowanie i wydruk zawieszek oraz mobilizacji do wczesnego wykrywania raka, poprzez organizację wykładu pt.: "Czy możesz wygrać z rakiem?" Zadanie publiczne zostało wykonane zgodnie z przeznaczeniem, wykładu dr n. Medycznych Dariusza Godlewskiego wysłuchało około 80 osób, w tym grupa Amazonek, 9 Stowarzyszeń i mieszkańcy Piły, rozdano 2000 ulotek dotyczących samokontroli piersi.